

NÓGRÁD MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK ELNÖKE

3. sz. napirendi pont

37-37/2015.ikt.sz.

TÁJÉKOZTATÓ
Nógrád Megye Integrált Területi Programjáról

Készült: Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlésének 2015. május 7-ei ülésére

Előkészítette: a Nógrád Megyei Önkormányzati Hivatal és a Nógrádi Fejlesztési Ügynökség
Nonprofit Kft. érintett munkatársai

Handwritten signatures

Tisztelt Közgyűlés!

A megyei önkormányzat kötelező feladatai az elmúlt években jelentősen átalakultak, melynek középpontjába 2012. január 1-től a területfejlesztés került. Az elmúlt évek a 2014-2020 közötti Európai Unió költségvetési időszakra való felkészülés jegyében teltek. Önkormányzatunk különösen nagy hangsúlyt helyezett és helyez a koordinációs szerepére, melynek egyik exponált területe a megyei jogú város közgyűlésével való együttműködés. A kapcsolattartás jó példája volt a 2014. június 5-én megtartott szakmai találkozót, melyen a két testület tagjai megismerhették Nógrád Megye Önkormányzata, valamint Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata területfejlesztési programjához kapcsolódó tervezési folyamatát, aktuális állapotát.

Megragadva jelen alkalmat az alábbiakban foglalom össze a közel három és fél év tervezői munkafázisait. Jelzem a tisztelt Közgyűlés tagjainak, hogy a hivatkozott közgyűlési határozatok megtalálhatók Önkormányzatunk honlapján.

(http://megye.nograd.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=21&Itemid=46)

Rövidítések jegyzéke:

Nemzetgazdasági Minisztérium	NGM
Nógrád Megye Önkormányzata	Önkormányzat
Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlése	Közgyűlés, testület
Nógrád Megyei Önkormányzati Hivatal	Hivatal
Nógrád Megyei Tervezéskoordinációs Tanács	NMTT
Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság	NFK

Területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény	Tftv.
A területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Kormányrendelet	Kormányrendelet
Nógrád Megye Területfejlesztési Koncepciója	NMTFK
Nógrád Megye Területfejlesztési Programja	Program
Terület- és Településfejlesztési Operatív Program	TOP
Operatív program	OP
Integrált Területi Program	ITP
Útmutató a megyék integrált területi programjainak kidolgozásához és megvalósításához 2.0	Útmutató

I. Nógrád Megye Területfejlesztési Koncepciója (2014-2020)

A Tftv.szerint a megyék területfejlesztési koncepciót és programot készítenek, valamint közreműködnek a 2014-2020-as területi alapú fejlesztések tervezésében.

A területi tervezés alapját a Kormányrendelet teremti meg, mely szerint NMTFK helyzetfeltáró munkaanyaga, és ennek részeként a partnerségi terv 2012 novemberére elkészült [81/2012. (XI. 22.) Kgy. határozat].

Az NMTFK munkafázisaihoz kapcsolódó főbb testületi döntéseket az alábbi táblázat tartalmazza:

2013.	
12/2013. (III. 21.) Kgy. h.	Nógrád Megye Területfejlesztési Koncepciója készítése
73/2013. (VI. 6.) Kgy. h.	Nógrád Megye Területfejlesztési Koncepciója készítéséről, annak társadalmisításáról szóló tájékoztató elfogadása
131/2013. (XII. 19.) Kgy. h.	A Nógrád Megye Területfejlesztési Koncepciója (2014-2020) területi hatásvizsgálata, továbbá a megyei tervezési dokumentumokat megalapozó regionális kitekintésű helyzetértékelő dokumentum elfogadása
2014.	
15/2014. (II. 27.) Kgy. h.	Nógrád Megye Területfejlesztési Koncepciójának (2014-2020) elfogadása

A Közgyűlés 2013 decemberében megismerte, és a 131/2013. (XII. 19.) Kgy. határozat 1. pontja szerint jóváhagyta a „Nógrád Megyei Területfejlesztési Koncepció (2014-2020) Területi Hatásvizsgálat 2013” című dokumentumot, mely a kötelezően lefolytatott

véleményezések, egyeztetések és azok átvezetése után a Konceptióhoz csatolást követően a stratégiai tervezésért felelős miniszter részére 2014. január 24-én megküldésre került.

A miniszteri vélemény 2014. február 24-én érkezett meg, a javaslatok a Konceptióba átvezetésre kerültek.

II. Nógrád Megye Területfejlesztési Programja (2014-2020)

A NMTFK lezárását követően a megyei szintű tervezési folyamat a megyei területfejlesztési program elkészítésével folytatódott. A Program munkaközi anyaga – a Kormányrendelet 3. számú melléklet 2.1 pontja alapján – 2013. november 30-ig megküldésre került a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal részére.

A megyei stratégiai program időhorizontja lefedi a 2014-2020-as tervezési időszakot. A feladatkör keretében elkészítendő tervdokumentum kijelöli a megyei stratégiai fejlesztési prioritásokat – melyek alá besorolhatók az operatív szinten kidolgozásra kerülő további megyei területfejlesztési részdokumentumok (vagyis megteremti a tervezés következő „fázisát”) – valamint magába foglalja a megyei jogú város stratégiai fejlesztési irányait is.

A Közgyűlés a 121/2013. (XI. 27.) Kgy. határozatában utasította elnökét és a főjegyzőt, hogy gondoskodjanak a kidolgozásra kerülő programok, részprogramok elfogadásához szükséges intézkedések megtételéről. A Program Stratégiai és Operatív részből áll. A vonatkozó dokumentumhoz is készült partnerségi terv, területi hatásvizsgálat, melyeket a Közgyűlés megtárgyalt és elfogadott, és a Kormányrendelet 19. §-a szerint 2014. február 3-án 45 napos határidővel társadalmasítása elindult.

A Program a társadalmasítást követően a stratégiai tervezésért felelős miniszter részére megküldésre került, az állásfoglalásában szereplő javaslatok átvezetésre kerültek.

A 2014. szeptember 10-ei ülésén a Közgyűlés a 80/2014. (IX. 10.) Kgy. határozattal elfogadta Nógrád Megye Területfejlesztési Programja 2014-2020 „végleges” változatát. A Program azonban jelenleg sem tekinthető lezártnak, a tervezési környezet folyamatos változása okán.

A Program munkafázisaihoz kapcsolódó főbb testületi döntéseket az alábbi táblázat tartalmazza:

2014.	
16/2014. (II. 27.) Kgy. h.	Nógrád Megye Területfejlesztési Programja egyeztetési változatának társadalmasítására, valamint az ahhoz kapcsolódó területi hatásvizsgálat elfogadására és a programozással összefüggő további intézkedések
20/2014. (III. 27.) Kgy. h.	Nógrád Megye Területfejlesztési Programja – társadalmasítás során érkezett véleményekkel, illetve területi

	hatásvizsgálatával – kiegészített változata
45/2014. (VI. 26.) Kgy. h.	Nógrád Megye Területfejlesztési Programja 2014-2020 miniszter részére történő megküldésére
80/2014. (IX. 10.) Kgy. h	Nógrád Megye Területfejlesztési Programja 2014-2020 stratégiai tervezésért felelős miniszter állásfoglalását követő elfogadása

III. Integrált Területi Program

A 2014-2020-as tervezés keretén belül a megyei önkormányzatoknak gazdaságfejlesztési és településfejlesztési részprogramokat tartalmazó megyei integrált területi programot kellett készíteni.

A megyei ITP-n belül a gazdaságfejlesztési részprogram keretében kiemelt hangsúly és forráskeret helyeződik a gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó tevékenységekre. Az ITP-k másik eleme a megyei településfejlesztési részprogram, amely a többpólusú, kiegyenlített gazdasági térszerkezet és településszerkezet kialakulását segíti elő.

Ezen dokumentumok kidolgozását a lehető legnagyobb részletességgel szükséges megtenni, melynek indoka, hogy elsősorban a TOP keretében valósulnak meg azok a térségi szintű fejlesztések, amelyek a megye „döntési kompetenciájába” tartoznak. Ez az OP felelős a helyi fejlesztési igények támogatásáért, amelyek kiegészítik a központi szinten megfogalmazott fejlesztési célokat és prioritásokat.

A megyei ITP-hez kapcsolódóan 2013 decemberében projektgyűjtés kezdődött, melynek keretében az önkormányzatok, vállalkozások, nonprofit szervezetek, egyéb intézmények rögzítették elektronikus rendszerünkben projektjavaslatukat. A javaslatok szűrően estek keresztül, és többször megtárgyalta a NMTT, illetve a járásokban kialakított járási területi munkacsoportok. A célunk ezzel az volt, hogy minél több olyan program kerüljön megvalósításra, amely alulról vezérelt, és a helyi igényeket szolgálja.

A projektekkal kapcsolatban több alkalommal részletes konzultációra került sor a járási munkacsoportok tagjaival, polgármesterekkel.

A megyei ITP (1.0, azaz „egyeztetési”) változatát és annak részét képező projektlistát az NMTT 2014. október 6-án megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, egyben javasolta annak közgyűlés elé történő terjesztését. Utóbbi azt a 88/2014. (X. 9.) Kgy. határozatával fogadta el.

A tervezési rendszer Európai Bizottság által generált iránymutatások miatt megváltozott, emiatt az ITP alapjaiban átgondolásra került, a projektlisták szerepköre minimalizálódott, a jelenlegi verzió részét már nem képezi.

A 2015. március 3-ai ülésen a testület – a Nemzetgazdasági Minisztérium Útmutatója szerint – a 88/2014. (X. 9.) Kgy. határozattal elfogadott Nógrád Megye Integrált Területi

Programja (2014-2020) munkaanyagához kapcsolódóan megtárgyalta az ún. területi kiválasztási kritérium rendszert és az első körös intézkedési szintű forrásallokáció és indikátorvállalást tartalmazó táblákat, melyekről az alábbi döntéseket hozta:

- 15/2015. (III. 03.) Kgy. határozat Nógrád Megye Integrált Területi Programjához kapcsolódóan (2014-2020) a Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer meghatározása;
- 16/2015. (III. 03.) Kgy. határozat Nógrád Megye Integrált Területi Programjához kapcsolódóan (2014-2020) az első körös intézkedési szintű forrásallokáció és indikátorvállalás elfogadása.

A vonatkozó dokumentumok és határozatok 2015. március 3-án az IH – jelen tervezési szakaszban az NGM Regionális Fejlesztési Programokért Felelős Helyettes Államtitkársága – részére megküldésre kerültek, melyről a testület a 2015. április 23-ai ülésén kapott tájékoztatást.

Az NGM Regionális Fejlesztési Programok Stratégiai, Tervezési és Értékelési Főosztály főosztályvezetője 2015. március 20-ai levelében tájékoztatta a megyei önkormányzatokat, hogy a beérkezett forrásallokációs és indikátorvállalásokat tartalmazó táblák feldolgozását megkezdték. Az országosan beérkező megyei táblák alapján az IH újabb számításokat végzett.

A Nógrád megyére vonatkozó újabb táblázatot 2015. április 8-án küldte meg az IH részünkre. Ez alapján szükségessé vált az indikátortábla értékeinek pontosítása, mely az ITP jelen változata mellékletében már ennek megfelelően szerepel.

Az Európai Unióval történt egyeztetések alapján az ITP tervezési módszertana és tartalmi elvárása szinte újraszabályozásra került az elmúlt időszakban, ezért az Útmutató irányelvei szerint a 88/2014. (X. 9.) Kgy. határozattal elfogadott ITP 1.0. változatának átdolgozása vált szükségessé.

Az ITP-t továbbra is a TOP figyelembevételével kell elkészíteni, mely a helyi igények vonatkozásában a legnagyobb teret biztosítja.

A Nemzetgazdasági Minisztérium Regionális Fejlesztési Programokért Felelős Helyettes államtitkára 2015. február 9-i levelében közölte a tervezésre vonatkozó új határidőket, melynek betartása érdekében a közgyűlés a 17/2015. (III. 03.) Kgy. határozatában a Területfejlesztési Bizottságot hatalmazta fel az ITP első körös változatának véleményezésére és jóváhagyására. A Bizottság a 20/2015. (IV. 01.) TERB. határozattal elfogadta Nógrád Megye Integrált Területi Programja első körös verzióját és továbbította az IH felé. Az IH 2015. április 29-én küldte meg a minőségbiztosítási dokumentumot, mely alapján az ITP jelen változata kidolgozásra került.

A 2014-2020-as programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdés e) pontja szerint a végleges ITP elfogadása az NFK feladata.

Az NFK határozatban dönt az egyes ITP-kről, amely tartalmazza:

- a) az elfogadott ITP megnevezését,
- b) az ITP-t végrehajtó területi szereplő megnevezését,
- c) az ITP teljes 7 éves forráskeretét,
- d) az ITP-ben megtett indikátorvállalásokat,
- e) az intézkedés, valamint tematikus célkitűzés szerinti forrásallokációt.

Ennek megfelelően a dokumentum végleges – közgyűlési határozattal elfogadott – változatát 2015. május 11-ig kell az IH, majd 2015 május-június hónapban az NFK elé terjeszteni.

Az ITP társadalmasítására különösen nagy hangsúlyt helyeztünk az utóbbi időszakban. A megye hat járását felkeresve a települések polgármesterei tájékoztatást kaptak a TOP végleges tartalmáról, illetve a végrehajtáshoz szükséges lépésekről, feladatokról.

Tájékoztatom továbbá a testületet, hogy a 123/2013. (XI. 27.) Kgy. határozat 1. pontjával létrehozott NMTT az ITP jelen változatát a 2015. május 4-ei ülésén megtárgyalta és javasolta annak elfogadását.

Mindezek alapján kérem a Tisztelt Közgyűlést a tájékoztató tudomásul vételére.

Salgótarján, 2015. május 5.

Skuczi Nándor

NÓGRÁD MEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA

3.0 MUNKAKÖZI VÁLTOZAT

2015. május 5.

Cím	NÓGRÁD MEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA
Verzió	3.0
Megyei közgyűlési határozat száma és dátuma	
Területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős minisztériumi jóváhagyás száma és dátuma	
IH jóváhagyó határozat száma és dátuma:	
Finanszírozó operatív program:	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)
Érintett földrajzi terület:	NÓGRÁD megye

ITP felelős szervezet:	Nógrád Megye Önkormányzata
ITP felelős szervezet kapcsolattartó:	<i>dr. Szabó József megyei jegyző</i> <i>jegyzo@nograd.hu</i>
ITP felelős szervezet címe:	3100 Salgótarján, Rákóczi u. 36.

Tartalom

Bevezető.....	3
1. A megye által alkalmazott Területi Kiválasztási Kritériumrendszer	7
2. Az ITP célrendszere és integráltsága	9
2.1 Az ITP célrendszere	9
2.2 Az ITP integráltsága.....	12
2.3 Területi integráltság.....	13
2.4 Az ITP külső kapcsolatrendszere.....	14
3. Az ITP forrásallokációja.....	16
3.1 Az ITP forrásallokációjának alátámasztása	16
4. Az ITP indikátor vállalásai	26
5. Az ITP ütemezése.....	26
6. Mellékletek.....	29

Bevezető

A területfejlesztési törvény szerint a **megyék területfejlesztési koncepciót és programot készítenek**, valamint közreműködnek a 2014-2020-as területi alapú fejlesztések tervezésében, a fejlesztések területi integrációjának szintje pedig a megye és a megyei jogú városok, illetve a várostérségek. A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlése a 2014–2020 közötti Európai Unió tervezéséhez kapcsolódóan a 2014. február 27-ei ülésén elfogadta a 15/2014. (II. 27.) Kgy. határozattal Nógrád Megye Területfejlesztési Koncepcióját és annak mellékletét képező Területi Hatásvizsgálat elnevezésű dokumentumot. **Nógrád Megye Integrált Területi Programjának 1.0 egyeztetési változatát** 2014. október 9-én fogadta el 88/2014 (X. 9.) Kgy. számú határozatával Nógrád Megye Önkormányzatának Közgyűlése.

A teljes megyei tervezés az alábbi jogszabályok előírásainak figyelembe vételével történt:

- 1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről;
- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól;
- 1600/2012. (XII. 17.) Korm. határozat a 2014-2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználásának tervezésével és intézményrendszerének kialakításával összefüggő aktuális feladatokról;
- 1115/2013. (III.8.) számú határozat a 2014-2020 közötti források területi koordinációjának kereteiről;
- 1322/2013.(VI.12.) Korm. határozat a 2014–2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználására irányuló programozási dokumentumok tervezésével kapcsolatos aktuális feladatokról;
- 1298/2014. (V. 5.) Korm. határozat a 2014–2020 közötti időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program tervezésének egyes szempontjairól, az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról.

A 2014–2020-as tervezés tekintetében a fenti felhatalmazások alapján a megyék elsődlegesen a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) finanszírozásával megvalósuló fejlesztésekhez készítenek **megyei integrált területi programokat** a TOP tartalmi és forrás keretei között. Nógrád megye forráskerete a 1702/2014. (XII. 3.) Korm. határozat szerint összesen **41 130 mFt**.

A Partnerségi Megállapodásban rögzített nemzeti fejlesztési fókuszoknak megfelelően a **TOP fejlesztéseinek elsősorban a gazdaságfejlesztést és a foglalkoztatást kell**, hogy szolgálják, valamint ehhez kapcsolódóan az e célkitűzést segítő társadalmi és infrastrukturális fejlesztéseket.

Nógrád Megye Integrált Területi Programját (TOP részdokumentum) a **Nógrádi Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. és a Nógrád Megyei Önkormányzati Hivatal munkatársai készítették** a megyei szereplők – önkormányzatok, vállalkozások, nonprofit szervezetek, egyéb intézmények – körében végzett fejlesztési igény felmérést követően. Az elkészítés módszertana az „Útmutató a megyei integrált területi programok kidolgozásához és megvalósításához 2.0” (NGM 2015. január 30.) c. dokumentum iránymutatásait követi.

A megyei ITP tervezése a szakmai partnerek, potenciális projektgazdák széleskörű bevonásával történt. Nógrád megyében a teljes 2014–2020 időszakra vonatkozó tervezési munkába bevontuk – részben vagy egészben – Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal által 2013 augusztusában kiadott „Útmutató a megyei önkormányzatok tervezés koordinációs feladataihoz kapcsolódóan” c. dokumentum javaslatai alapján felállított munkacsoportokat. A több fázisban készült ITP tartalmát megismerték és véleményezték a partnerségbe bevont alábbi szereplők:

- Megyei Tervezéskoordinációs Testület
- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Munkacsoport
- járásonként létrejött Területi Munkacsoportok (6 db).

A **Megyei Tervezéskoordinációs Testület** feladata, hogy dönt a megyei szintű tervdokumentumok időközi és végső változatainak szakmai elfogadásáról és megyei önkormányzat elé terjesztéséről. Az MTT-ben elsősorban szakmai szervezetek és stakeholderok képviselői kaptak helyet. A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlése a 123/2013. (XI. 27.) Kgy. határozatában a 2014–2020-as európai uniós tervezési ciklushoz és az ehhez kapcsolódó jövőbeni feladatok ellátásához létrehozta a 15 fős Nógrád Megyei Tervezéskoordinációs Tanácsot. A MTT elnöke a megyei közgyűlés elnöke, titkári feladatait a megyei jegyző látja el tagként.

A **Területi Munkacsoportok** járásonként jöttek létre. Feladatuk, hogy a programozás során érvényesítsék a területi érdekeket, térképezzék fel és csatornázzák be az alulról jövő fejlesztési javaslatokat. A területi munkacsoportokat a járási központ szerepét betöltő település képviselője vezeti. A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlése a 126/2013. (XII. 19.) Kgy. határozat 3. pontjában kijelölte a TMCS-ben résztvevő képviselőket.

Az **Ágazati Munkacsoportok** létrehozásának célja, hogy a területiség mellett az ágazati lefedettség is biztosítva legyen a megyei tervezés programozási fázisában. Az Ágazati Munkacsoportok profilja a megyei területfejlesztési program prioritásaihoz illeszkedik az alábbiak szerint:

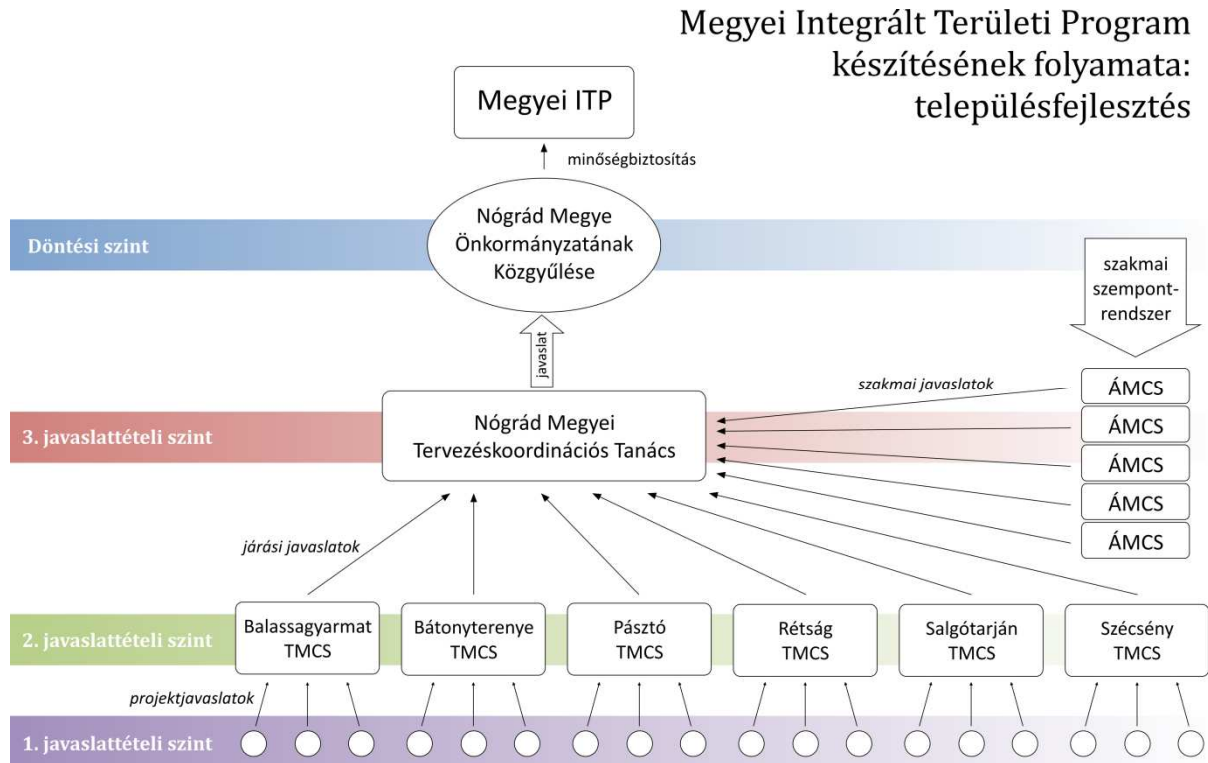
- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Munkacsoport,
- Zöldgazdaság, Vidékgazdaság és Turizmus Munkacsoport,
- Társadalomfejlesztési Munkacsoport,
- Település- és Infrastruktúra-fejlesztési Munkacsoport,
- Közszolgáltatás-fejlesztési Munkacsoport.

Az ITP 2.0 verziójának megtárgyalásába területi szinten az **összes településnek** biztosítottunk részvételi lehetőséget **járási egyeztetések** alkalmával. Itt a településvezetők részletes tájékoztatást kaptak a TOP végleges tartalmáról, illetve a végrehajtáshoz szükséges lépésekről, feladatokról. Ezekon a fórumokon a megye 130 településéből 101 vett részt. A **civil szektor** két vidéki helyszínen szervezett rendezvényen ismerkedhetett meg részletesen a TOP, illetve annak turisztikai intézkedése által kínált lehetőségekkel.

A fejlesztési igények felmérése 2013 decemberében kezdődött. Az egyes járásokban lévő települések vezetőivel az egyeztetéseket járási felelős tervezők koordinálták. A javasolt fejlesztések egy jelentős

részénél lezajlott a műszaki felülvizsgálat is, fókuszálva azokra a projektjavaslatokra, amelyek már rendelkeznek valamilyen szintű előkészítési dokumentumokkal.

A településfejlesztési beavatkozások tervezésének módját az alábbi, 1. sz. ábra szemlélteti:

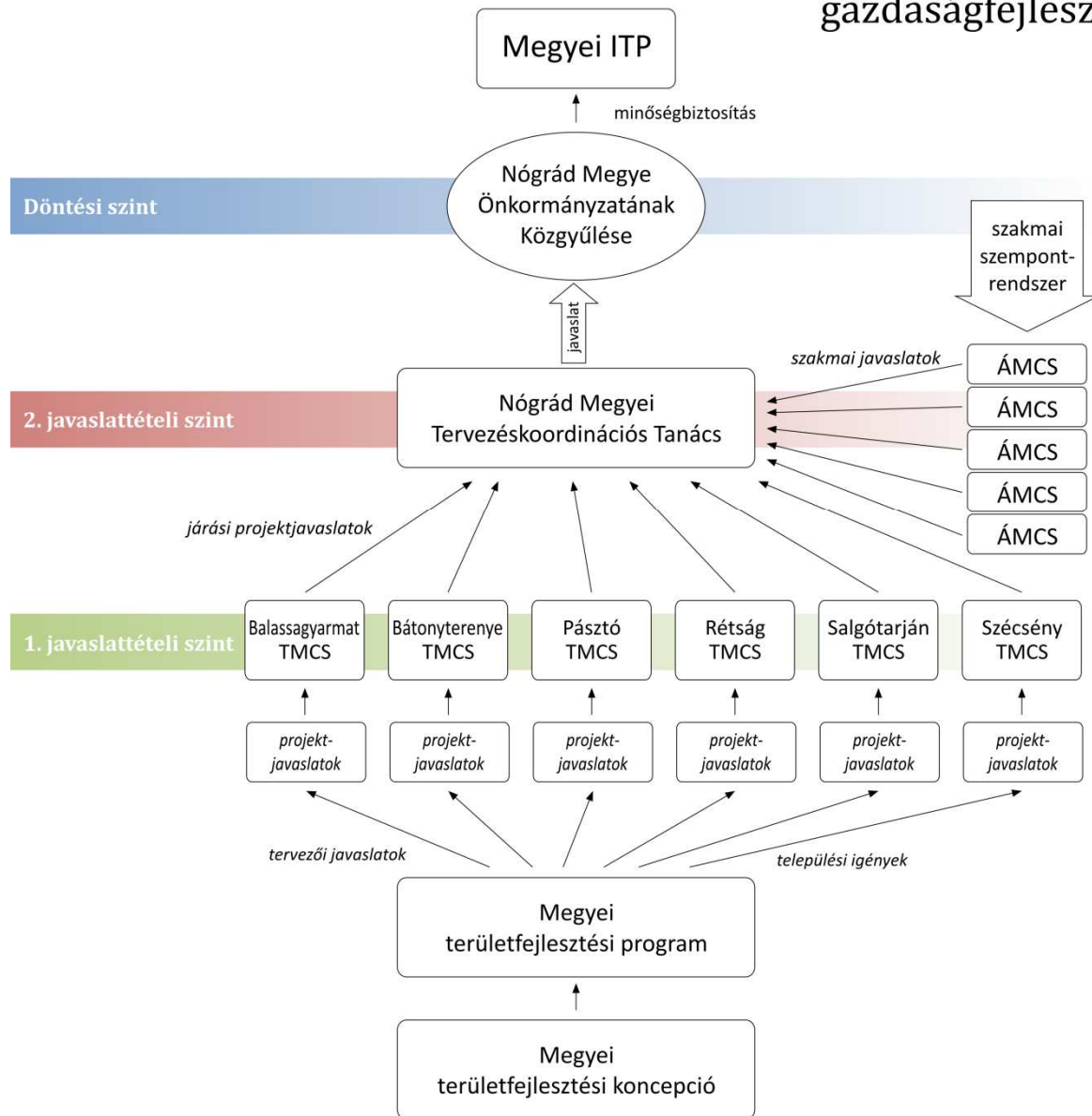

1. sz. ábra: Megyei Integrált Területfejlesztési Program településfejlesztési beavatkozásainak tervezési folyamata

A gazdaságfejlesztési beavatkozások tervezése részben felülről történt, reagálva a megyei területfejlesztési programban megfogalmazott szükségletekre. A fejlesztési igények megismerése megalapozza a várhatóan 2015 I. félévében elkészülő pályázati felhívások tartalmának szakmai véleményezését is annak érdekében, hogy minél több projektjavaslat meg tudjon majd felelni az előírt feltételeknek.

A gazdaságfejlesztési beavatkozások tervezése az alábbi, 2. sz. ábrán követhető nyomon:

Megyei Integrált Területi Program készítésének folyamata: gazdaságfejlesztés

2. sz. ábra: Megyei Integrált Területfejlesztési Program gazdaságfejlesztési beavatkozásainak tervezési folyamata

1. A megye által alkalmazott Területi Kiválasztási Kritériumrendszer

Az ITP dokumentum jelen fejezete határozza meg a TOP esetében alkalmazandó Területi Kiválasztási Eljárásrend (továbbiakban TKR) eszközeként értelmezhető Területi Kiválasztási Kritérium Rendszert, amely megalapozza és így lehetővé teszi a megvalósításra szánt beavatkozások (fejlesztési elképzelések) kiválasztását. A területi kiválasztási rendszerről és az azt magában foglaló ITP-ről **a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet** rendelkezik.

A **Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer** olyan kritériumokat tartalmaz, amelyek keretét képezik, és elvi megalapozását adják a későbbiekben a projektkiválasztásnak. A kiválasztási kritériumok nem egyenlők az értékelési szempontokkal, viszont az értékelési szempontok a kiválasztási kritériumokból kerülnek levezetésre. A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer területi szereplőre specifikált elemeit a TOP Monitorig Bizottság hagyja jóvá.

Nógrád megye az 1702/2014. (XII.3.) Korm. határozat alapján meghatározott Integrált Területi Program forráskeretének felhasználásához az alábbi saját Területi Kiválasztási Rendszer kritériumokat kívánja figyelembe venni:

Sorszám	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
1.	Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz és a vonatkozó indikátoraihoz	A kiválasztás kritériuma, a megye területfejlesztési programjához és az adott témában megjelenített indikátorokhoz való hozzájárulás.
2.	Hozzájárulás a gazdasági növekedéshez	A kritérium alapján a beavatkozások gazdasági növekedéshez történő hozzájárulása kerül mérlegelésre.
3.	Hozzájárulás a munkahelyteremtéshez	A kritérium bevezetése a foglalkoztatottsági helyzet javulását támogatja.

A kritériumok kiválasztásának **indoklása**:

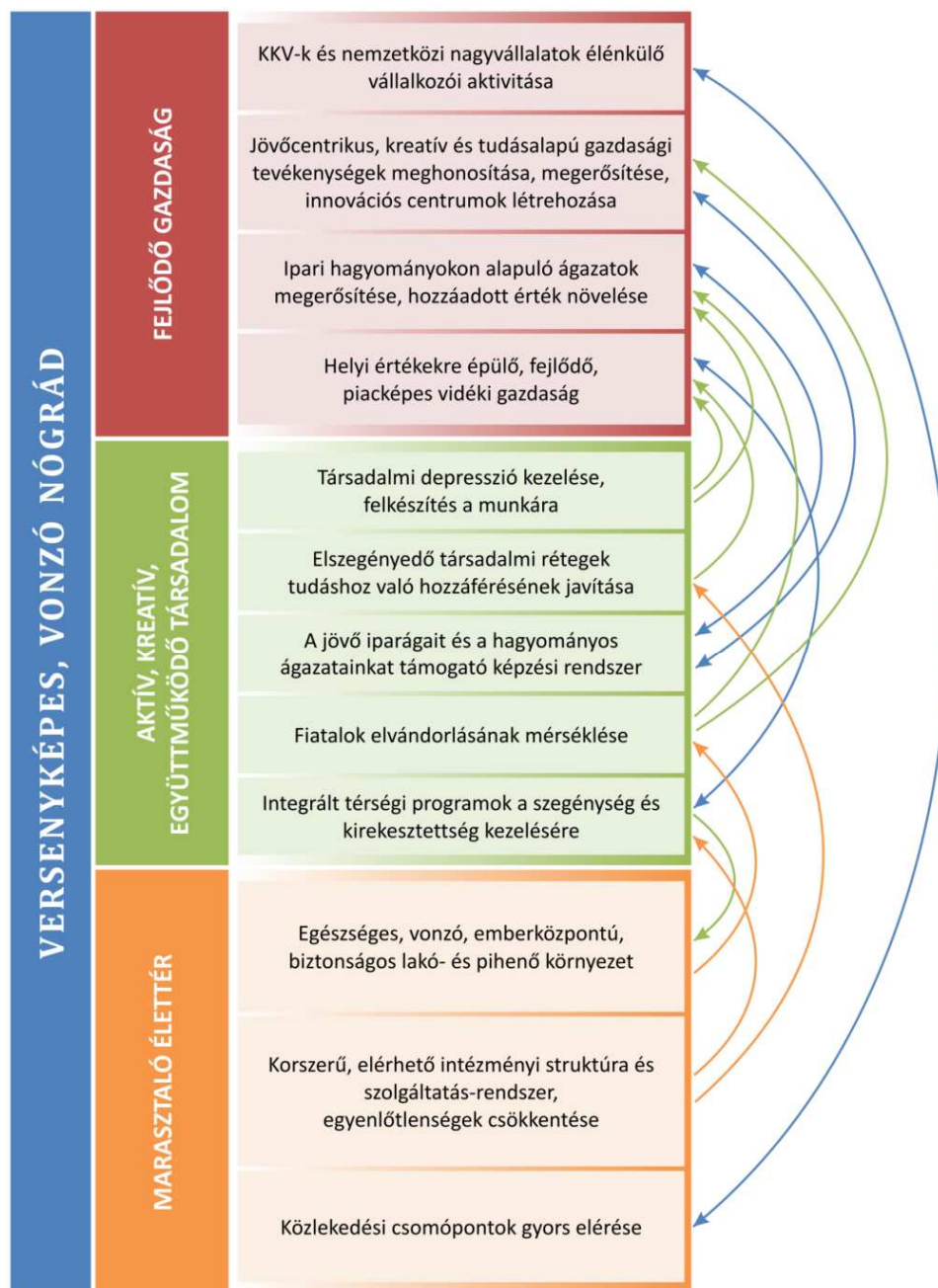
Sorszám	Kritérium megnevezése	Szöveges magyarázat
1.	Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz és a vonatkozó indikátoraihoz	Alaphelyzet: Nógrád Megye Önkormányzata elfogadott megyei területfejlesztési programmal rendelkezik Illeszkedő megyei program prioritások: <ol style="list-style-type: none">1. Fejlődő gazdaság2. Aktív, kreatív, együttműködő társadalom3. Marasztaló élettér

2.	Hozzájárulás a gazdasági növekedéshez	<p>Alaphelyzet: Nógrád megye az egy főre jutó GDP tekintetében a megyék között az utolsó helyen áll. A gazdasági növekedés felgyorsulása nélkül a leszakadási folyamat fel fog erősödni, és a megye végképp perifériára kerül.</p> <p>Illeszkedő megyei program cél (ok):</p> <ul style="list-style-type: none"> • KKV-k és nemzetközi nagyvállalatok élénkülő vállalkozói aktivitása • Jövőcentrikus, kreatív és tudásalapú gazdasági tevékenységek meghonosítása, megerősítése, innovációs centrumok létrehozása • Ipari hagyományokon alapuló ágazatok megerősítése, hozzáadott érték növelése • Helyi értékekre épülő, fejlődő, piacképes vidéki gazdaság • A jövő iparágait és a hagyományos ágazatainkat támogató képzési rendszer
3.	Hozzájárulás a munkahelyteremtéshez	<p>Alaphelyzet: Nógrád megye mind a munkanélküliségi ráta, mind a foglalkoztatottság tekintetében az ország megyéi között a legrosszabb mutatókkal rendelkezik.</p> <p>Illeszkedő megyei program cél (ok):</p> <ul style="list-style-type: none"> • KKV-k és nemzetközi nagyvállalatok élénkülő vállalkozói aktivitása • Ipari hagyományokon alapuló ágazatok megerősítése, hozzáadott érték növelése • Helyi értékekre épülő, fejlődő, piacképes vidéki gazdaság • Társadalmi depresszió kezelése, felkészítés a munkára • A jövő iparágait és a hagyományos ágazatainkat támogató képzési rendszer

2. Az ITP célrendszere és integráltsága

2.1 Az ITP célrendszere

Nógrád megye területfejlesztési programja az OFTK-val összhangban kijelöli a fő gazdaságfejlesztési irányokat, miközben a program céljainak kialakításánál a megye településeinek településfejlesztési igényei és javaslatai is figyelembevételre kerültek. A településekről folyamatosan érkező projektjavaslatok valós, helyi igényeken és lehetőségeken alapulnak, de nem feltétlen vannak teljes mértékben összhangban a megye átfogó és reálisan megvalósítható céljaival. Ezt az esetleges ellenmondást a megyei program már kezeli (3. sz. ábra).

3. sz. ábra: A megyei területfejlesztési program célrendszere

A megyei területfejlesztési program, illetve a TOP közötti kapcsolódást az ITP kezeli azáltal, hogy leképezi azokat a célokat, amelyek eléréséhez a TOP támogatást tud biztosítani. Mivel átfogó területfejlesztési programról van szó, annak megvalósításához az ágazati források, illetve hazai, határon-átnyúló, vagy egyéb programok támogatására is szükség van a saját források bevonása mellett.

A megyei területfejlesztési program célrendszerét megvizsgálva látható, hogy a TOP intézkedéseivel kapcsolódó célok elsősorban a „Fejlődő gazdaság”, illetve „Marasztaló élettér” prioritásokban jelennek meg. A társadalom fejlesztésére fókuszáló prioritás rész céljai csak szűkebb mértékben kapcsolhatók a TOP ESZA típusú beavatkozásaihoz, mivel azokban a társadalmi felzárkóztatás igénye jelenik meg hangsúlyosan.

A **„Fejlődő gazdaság”** prioritáson belül a TOP elsősorban a szűk kínálattal rendelkező üzleti infrastruktúrák bővítését, illetve azok megközelítését képes támogatni. Az új kapacitásokat igénybe vevő vállalkozások aktivitása, kapacitása növekszik. Az új iparterületek, inkubátorok, technológiai parkok befogadhatnak mind hagyományos, mind jövőcentrikus ágazatokat képviselő vállalkozásokat. Az ilyen fejlesztési igények a nagyvárosok mellett számos kistélepedésen is megjelennek, elősegítve a vidéki foglalkoztatás bővítést.

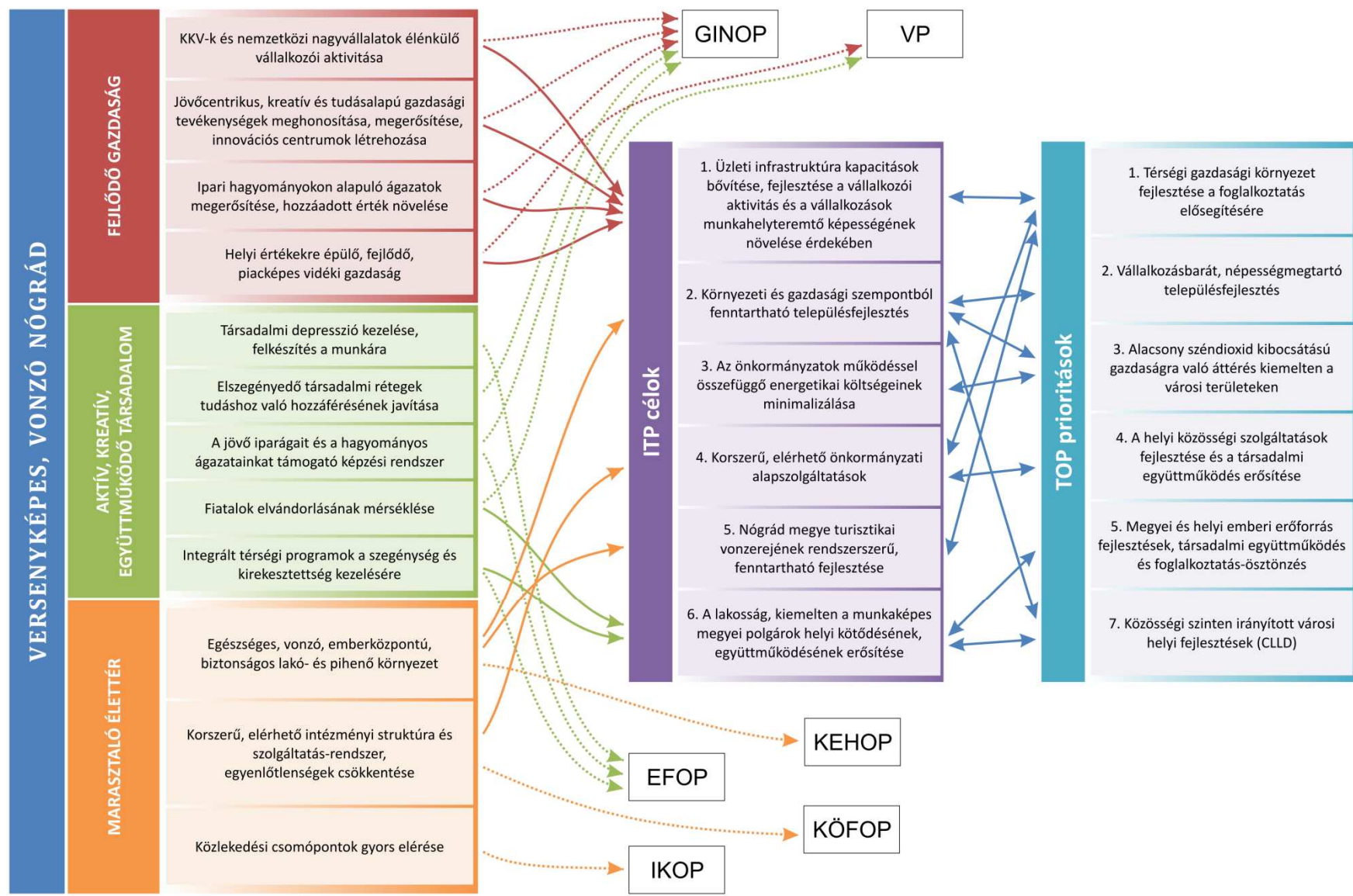
A **„Marasztaló élettér”** prioritás célul tűzi ki a lakó- és pihenő környezet több célú és több irányú fejlesztését. A TOP képes hozzájárulni az egészséges, biztonságos, fenntartható, családbarát lakókörnyezet kialakításához a településfejlesztési intézkedéseken keresztül, illetve az önkormányzati alapszolgáltatások színvonalának és elérhetőségének javításához. Az építészeti beavatkozások nem csak az esztétikai élményt fokozzák a lakókörnyezetben, hanem a fenntartók energiaköltségeit is csökkentik. A vonzerőfejlesztésen keresztül Nógrád megye, mint a központi régió rekreációs övezete még több látogatót képes vonzani, illetve annak köszönhetően a tartózkodási idő meghosszabbodik.

Az **„Aktív, kreatív, együttműködő társadalom”** prioritáson belül a TOP a foglalkoztatás bővítés eredményeként képes a lakosságot aktivizálni, illetve a helyi identitás és komplex társadalmi programokon keresztül az együttműködést ösztönözni. A TOP intézkedés kínálatában szerepelnek olyan elemek is (pl. megyei ösztöndíj program), amelyek a fiatalok megtartását segíti elő.

Az ITP TOP intézkedésekhez kapcsolódó céljait az alábbiak szerint határoztuk meg:

- 1. Üzleti infrastruktúra kapacitások bővítése, fejlesztése a vállalkozói aktivitás és a vállalkozások munkahelyteremtő képességének növelése érdekében**
- 2. Környezeti és gazdasági szempontból fenntartható településfejlesztés**
- 3. Az önkormányzatok működéssel összefüggő energetikai költségeinek minimalizálása**
- 4. Korszerű, elérhető önkormányzati alapszolgáltatások**
- 5. Nógrád megye turisztikai vonzerejének rendszerszerű, fenntartható fejlesztése**
- 6. A lakosság, kiemelten a munkaképes megyei polgárok helyi kötődésének, együttműködésének erősítése**

Az ITP TOP-hoz, illetve megyei területfejlesztési programhoz való viszonyát az alábbi ábra mutatja be (4. sz. ábra):

Míg a megyei területfejlesztési program a megye teljes területére kiterjed, a TOP az abban megfogalmazott beavatkozásoknak csak egy részét képes finanszírozni. A megyei ITP szerepe, hogy metszetét adja a két dokumentumban szereplő fejlesztési elképzeléseknek, illetve ezeket szükséglet oldalról alátámassza. A 4. sz. ábrán jól látható, hogy a megyei területfejlesztési program három prioritásában megfogalmazott részcélok megvalósításához ágazati európai uniós források bevonására is szükség van. A fejlődő gazdaság prioritás céljaihoz rendelt a TOP-on túl megjelenik a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP), illetve a Vidékfejlesztési Program (VP). A nagy hangsúllyal megjelenő társadalmi programrészek csak kisebb szelete illeszthető az ITP-be, jelentős forrásokat várunk hozzá az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programból (EFOP) is. A marasztaló élettér fejlesztésébe pedig a Környezeti és Energiahatékonysági (KEHOP), a Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztési (KÖFOP), valamint az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP) forrásainak bevonására is szükség van.

2.2 Az ITP integráltsága

Nógrád megye településeinek összes fejlesztési igénye többszörösen meghaladja a TOP által biztosított fejlesztési kereteket. Az esetlegesség a szűkös finanszírozás alacsony hatékonyságú felhasználását eredményezné. Egyebek mellett ez is indokolja, hogy a megyei Integrált Területi Programok gazdaságfejlesztési és településfejlesztési célú beavatkozásai az integráltság horizontális elve szerint kerüljenek kialakításra.

A környezeti és gazdasági szempontból fenntartható településfejlesztés **szinergikus kapcsolatban áll** az üzleti infrastruktúra kapacitások bővítésével, fejlesztésével. A foglalkoztatás bővítés fontos feltétele, hogy a munkát adó vállalkozások környezetében elérhető legyenek azok az alapszolgáltatások, amelyek a munkavállalók komfortos életviteléhez szükségesek, illetve segítik a munkába állást. A humán erőforrás fejlesztések elősegítik, hogy az új üzleti infrastruktúrákban megtelepedő vállalkozások számára helyben legyen biztosítva aktív munkaerő, illetve rugalmasan megoldható legyen az anyák visszatérése a munkahelyükre. A megyei kerékpárút fejlesztések egy része hivatásforgalmi célokat szolgál, így ilyen módon is megközelíthetővé válik biztonságosan több iparterület. A lakosság helyi kötődésének, együttműködésének erősítése nem kizárólag az itt lakók, ezen belül kiemelten a fiatalok megtartását célozza, hanem azt is, hogy a vonzó, biztonságos települések képesek legyenek a hiányzó menedzsment, illetve egyéb szükséges szellemi kapacitások Nógrádba csábítására. A helyi identitás program képes ezeket a törekvéseket ösztönzőkkel megtámogatni. Ezen szinergikus kapcsolatokban a kölcsönösség elsősorban ott jelenik meg, hogy az üzleti infrastruktúrákban megtelepedő vállalkozások által befizetett helyi adó a szükséges önerő megteremtéséhez, az európai uniós forrásokból nem támogatható helyi fejlesztések alapjainak megteremtéséhez járul hozzá, mindemellett a lakosság helyben elkölthető jövedelmét növeli, élénkítve ezáltal a belső gazdaságot.

További szinergikus kapcsolatok az ITP-n belül:

- **Üzleti infrastruktúra kapacitások bővítése, fejlesztése**

A megyei üzleti infrastruktúrák tervezésénél figyelembe vettük a megyén belüli eltérő adottságokat. A területi adottságok vonatkozásában a tervezett üzleti infrastruktúrák nem kínálati versenytársai lesznek egymásnak, hanem kiegészítik egymást. Kiemelt figyelmet kapnak a szabad vállalkozói zónák és az ezekben a zónákban biztosítható – nem pályázati – előnyök. A fejlesztések közötti kapcsolatot a tervezett foglalkoztatási paktumok is megerősítik.

- **Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés**

A 2.1 intézkedésekhez kapcsolódó fejlesztéseket – már a tervezési szakaszban – megyei szinten összehangoltuk. Kiemelt figyelmet kap, egységesen megjelenik a városi zöld területek fejlesztése, illetve az ebben a gazdasági fókuszú szemléletben megtervezett fejlesztések. További szinergikus tényezőként számoltunk az ezen intézkedésen belül megvalósítandó – a természeti csapásokból eredő károk enyhítését célzó – csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztési elképzeléseivel. A projektek térségi (járási, majd megyei szintű) összehangolásával biztosítható a prioritás indikátorainak optimális megvalósíthatósága.

- **Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia felhasználásának növelése**

Ezen intézkedés esetében megyei szinten a leghatékonyabb eredményt kívánjuk elérni a CO₂ kibocsátás vonatkozásában. Ennek érdekében a potenciális fejlesztési elképzeléseket átvizsgáltuk, és azokat a projekteket részesítjük előnyben, melyek az adott indikátor vonatkozásában a legjobb eredményre vezetnek.

- **ESZA beavatkozások**

Az ESZA beavatkozásokhoz kapcsolódó projektek tervezése megyei szinten történik. Ezen beavatkozások egyrészt fontos gazdaságfejlesztési eszközként jelennek meg, másrészt a településfejlesztési intézkedésekhez kapcsolódó fejlesztések esetében lehetőséget teremtenek arra, hogy a megye lakossága ténylegesen birtokba is vegye ezen közcélú fejlesztéseket.

2.3 Területi integráltság

A megyei területfejlesztési program a területi célok meghatározásánál utal Nógrád megye kis méretére. A dokumentum alapvetően két területet határol le – Kelet-Nógrádot és Nyugat-Nógrádot -, azonban rögzíti, hogy a két térség között jelentős eltérések nincsenek. A programdokumentum elkészülését követően jelent meg a Kormány 106/2015. (IV. 23.) számú rendelete a kedvezményezett járások besorolásáról. **Nógrád megye összes járása szerepel a kedvezményezett járások listáján**, ami azt jelenti, hogy helyzetüket tekintve a nyugat-nógrádi és kelet-nógrádi térségek közeledtek egymáshoz. A Szécsényi járás egyedülként „komplex programmal fejlesztendő” besorolásba került.

Tervezői szinten külön megvizsgáltuk, hogy a Nógrád megyei ITP esetén milyen módon szükséges előnyöket biztosítani **a megye komplex programmal fejlesztendő Szécsényi járása** számára, amely 14 településből áll. A Szécsényi járás a megyében lakosságszám alapján a második legkisebb járás,

székhelyének, Szécsénynek a lakossága nem éri el a 10 000 főt (2011. évi népszámlálási adatok alapján állandó népessége 6 153 fő). A térség gazdaságában mindig is a kereskedelem és a mezőgazdaság, élelmiszeripar volt sokkal inkább meghatározó, mint a feldolgozó ipar. A városban a mai napig mezőgazdasági szakképző iskola működik. A **gazdaság fejlesztésében** a helyi termelési hagyományokhoz illeszkedő kis- és középvállalkozásoknak érdemes erőteljesebb szerepet szánni, mivel a gyorsforgalmi közlekedési utaktól a megyében talán leginkább kieső térséget a nagytőke eddig is elkerülte. A helyi gazdaságfejlesztési törekvések, projektötletek vizsgálatakor a tervezők számos esetben – pl. helyi termék piac, agrárlogisztikai központ – az operatív programok szerinti lehatárolási problémákkal találták szembe magukat. A város és a térség számos gazdaságfejlesztési kezdeményezése a Vidékfejlesztési Program forrásaiból lehet csak támogatható. Az üzleti infrastruktúra fejlesztéseket korlátozza, hogy a város saját bevételei az ingatlanszerzést csak szerényen teszik lehetővé. A fenti okok miatt, illetve a megyei szinten viszonylagosan magas forrásallokációra történő hivatkozással az 1. prioritáson belül nem született területi lehatárolási javaslat az egyetlen komplex programmal fejlesztendő járás javára. A foglalkoztatást elősegítő társadalmi felzárkóztatási programokra fokozott igény mutatkozik a foglalkoztatók, illetve kezdeményezés a helyi civil társadalom részéről, azonban ezek támogatása az EFOP lehetőségeinek körébe tartozik. A humán fejlesztések tekintetében a 4. prioritáson belül a szociális városrehabilitáció lehetősége igen korlátozott a járási székhelyen, mivel a statisztikai adatok alapján határozott szegregátum, vagy szegregációval fenyegetett akcióterület nehezen rajzolható ki. A 4. prioritás humán infrastruktúra fejlesztést célzó intézkedései (4.1., 4.2.) esetén azonban, ha területi lehatárolás nem is indokolt, a támogatási kérelmek esetén célszerű a járáson belüli projektek számára preferenciákat biztosítani.

A fenti okok miatt célterületi programlehatárolás a TOP vonatkozásában nem válik kifejezetten indokolttá, ezért **az ITP kiemelt fejlesztési célterületet általánosságban nem határoz meg Nógrád megyén belül.**

A megyei ITP forrásallokációjával és indikátor vállalásaival kapcsolatban részletes térségi egyeztetéseket tartottunk. Az egyeztetések kapcsán projekt szinten egyeztettük a lehetséges fejlesztéseket, járásonként. A járásonkénti egyeztetések összegzéséből adódik a megyei integrált területi szemlélet.

2.4 Az ITP külső kapcsolatrendszere

Az ITP külső kapcsolatrendszerének vizsgálatakor Salgótarján Megyei Jogú Város, a megyei TOP-hoz kapcsolódó ágazati fejlesztések, illetve a határon átnyúló kapcsolatok irányában tekintjük át az összefüggéseket.

A kevésbé fejlett régiókban elhelyezkedő 18 megyében megvalósuló megyei decentralizált fejlesztések tervezésére rendelkezésre álló területi szintű indikatív forrásallokációt a 1702/2014. (XII. 3.) Korm. határozat tartalmazza. A kormányhatározat a megyékre és a megyei jogú városokra határoz meg indikatív forráskeretet. **Salgótarján Megyei Jogú Város** forráskerete a 2014–2020 időszakra 9,2 milliárd forint, melynek felhasználását önállóan tervezi saját integrált területi programja keretében. A TOP Európai Bizottság által jóváhagyott végleges tartalma szerint a megyei jogú városok önálló prioritáson belül terveznek (6. prioritás), a dokumentum csak néhány esetben enged eltérést attól, hogy a megyei fejlesztések célterülete a megye megyei jogú városon kívüli területe.

Mindemellett azonban a megyei önkormányzat felelős a területi szintű koordinációért, amelybe beleértendők a megyei jogú város fejlesztései is. Ennek a szerepkörnek a későbbiekben ki kell terjednie a tervezésen túl a megvalósításra és a nyomon követésre is.

A **gazdaságfejlesztés** területén az együttműködésre kiváló lehetőséget jelent a megyei foglalkoztatási paktum, melyben a megyei jogú város is szerepet kell, hogy kapjon. Ezen platform keretében átfogóan láthatók, nyomon követhetők azok a gazdaságfejlesztési infrastrukturális beavatkozások, amelyekhez a paktumok keretében finanszírozott **humán fejlesztések** kiegészítő lehetőségeket kínálnak az azokat igénybe vevő, az oda betelepülő vállalkozások számára. Az üzleti infrastruktúra-fejlesztéshez kapcsolódó olyan kiegészítő tevékenységek, mint a gazdaság-szervezés vagy foglalkoztatási stratégia készítése, a megyei jogú város területére is kiterjednek. A gazdaságfejlesztés területén külső kapcsolatnak tekinthető még a GINOP illetve a VP is. Kifejezett célunk e két fejlesztési program és a TOP gazdaságfejlesztési beavatkozás összehangolása, a szinergiák kihasználása. Ennek érdekében átfogó befektetés-ösztönzési eszközöket kívánunk alkalmazni.

A **településfejlesztési beavatkozások** esetén a megyei jogú város és a járása esetén a koordinációt a megye végzi. Különös figyelmet kell arra fordítani, hogy párhuzamos, indokolatlan kapacitásépítéssel az indikátorok teljesülése, illetve a fenntarthatóság ne kerüljenek veszélybe amellet, hogy a szolgáltatások elérhetősége kiegyenlítetten legyen biztosítva.

Az ITP külső kapcsolatrendszerébe beletartoznak az **ágazati európai uniós operatív programok** is. Az ezekkel kialakítandó közvetett kapcsolatrendszer részben szemlélteti a 4. sz. ábra, hiszen látható, hogy az egyes megyei területfejlesztési programcélok finanszírozásához milyen, a TOP-ot kiegészítő ágazati forrásokra lesz szükség. A **gazdaságfejlesztés** tekintetében alapvető segítség lehet a TOP keretében fejlesztett infrastruktúrákba települő vállalkozásoknak a GINOP forrása. Azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a foglalkoztatás bővítéshez nem elegendő a TOP vagy GINOP által biztosított foglalkoztatási, képzési támogatás. A jelentős számú hátrányos helyzetű lakosság munkaerő-piaci integrációjához az EFOP forrásainak hatékony felhasználására is szükség van. Az agrárszektor és a kistelepüléseken működő, létrejövő helyi gazdaságok fejlesztéseit a Vidékfejlesztési Program tudja támogatni.

A **határon átnyúló fejlesztések** tekintetében elmondható, hogy Nógrád megye a **Magyar-Szlovák Határon Átnyúló Együttműködési Program** tervezői munkacsoportjában (Task Force) vesz részt, melynek a szomszédos Besztercebánya Régió is a tagja. A **Neogradiensis Régió Egyesület** tevékenységén keresztül pedig a közvetlen határos járások tekintetében zajlanak az operatív egyeztetések.

A határon átnyúló tervezésben a fejlesztési fókuszok meghatározásánál alapvetően azokat a tematikus célkitűzéseket támogattuk, amelyek a mobilitást segítik elő, illetve illeszkednek a megye területén működő egyetlen Európai Területi Társulás, a határon átnyúló geoparkot működtető Novohrad-Nógrád ETT által kitűzött célokhoz. A közlekedés területén fontosnak tartjuk, hogy a „KÖZOP-hoz illeszkedő projektek határmetszési szakaszainak megvalósíthatósági tanulmány szintű feltárása, azok hálózati hatásainak vizsgálata a magyar-szlovák határszakaszon” című projekt keretében elkészített dokumentumok alapján minél több nógrádi fejlesztés megvalósulhasson. Az így kiválasztott út és híd-kecsolatok mellett a 2007–2013-as HU-SK program támogatásával elkészített **„Hollóköttől Murányig” kerékpárút** terve alapozza meg a Nógrád megyei kerékpárút fejlesztések fő

irányát. Fontos, hogy az önkormányzatok által a fejlesztéssel érintett térségből kezdeményezett turisztikai kerékpárút fejlesztési javaslatok hálózatosan kapcsolódjanak ehhez a kijelölt kerékpáros körúthoz. A közvetlen határtérség tekintetében csatlakozási pontot jelentenek azok a kerékpárutak, amelyeket a Losonci, Füleki és Poltári járásokban jelöltek ki térségi hálózatos fejlesztésre.

3. Az ITP forrásallokációja

Nógrád megye TOP forráskerete a 1702/2014. (XII. 3.) Korm. határozat szerint összesen **41 130 mFt**.

A Nógrád megyei első körös forrásallokációs javaslat összeállítása a következő elvek és lépések mentén történt:

- Az IH által megküldött, és a TOP intézkedésenkénti allokációja alapján beképletezett táblákat a megyei 41 129 545 413 Ft forrásra lemodelleztük.
- Megvizsgáltuk, hogy az egyes intézkedésekre jutó forrás a beérkezett javaslatok alapján lehívható lesz-e. Arra a következtetésre jutottunk, hogy a beérkezett fejlesztési javaslatok forrásigénye minden intézkedés esetén jóval meghaladja a rendelkezésre álló kereteket, azaz egyik intézkedés esetén sem áll fenn a forrásvesztés veszélye.

A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlése 1/2015. (III. 3.) Kgy. határozatával úgy döntött, hogy Nógrád megye forráskerete vonatkozásában **nem tér el a TOP prioritások intézkedésenként meghatározott belső forrásarányaitól**, hanem saját Integrált Területi Programjában azt követi.

3.1 Az ITP forrásallokációjának alátámasztása

Az alábbiakban intézkedésenként vizsgáljuk meg, hogy az ITP szerinti forrásallokációt milyen fejlesztési igények támasztják alá.

1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése

Nógrád megye területfejlesztési koncepciójának helyzetelemző része rámutat, hogy a befektetések bővítésének legszűkebb keresztmetszetét a kiejárlható iparterületek, telephelyek hiánya jelenti. A területfejlesztési program leszögezi, hogy a foglalkoztatás élénkítése érdekében szükség van olyan intézkedésekre, amelyek fokozzák mind a megyei KKV-k, mind a befektetők munkahely-teremtési képességét, így elengedhetetlen a telepítési tényezők és a termelői infrastruktúra állapotának javítása, valamint a vállalkozás és befektetés élénkítéshez kapcsolódó kapacitások létrehozása, megerősítése.

A fenti beavatkozások sikeres megvalósításához járulhat hozzá a Terület és Településfejlesztési Operatív Program 1.1. intézkedése, amely a területi szereplőknek lehetőséget teremt az üzleti infrastruktúrák bővítésére. Nógrád megye négy, a szabad vállalkozási zónákhoz tartozó járásában (Salgótarjáni, Bátorfyerenyei, Pásztói és Szécsényi járások) a Kormány által kínált kedvezményeknek köszönhetően érezhetően megélénkült a betelepülési, beruházási érdeklődés. Elmulaszthatatlan

esélyt jelent ennek a térségnek, hogy a szabad vállalkozási zónák közül legközelebb van Budapesthez, ahol vissza nem térítendő támogatások már nem vehetők igénybe kapacitásbővítéshez. Ez az élénkülő beruházói érdeklődés indokolja, hogy nem csak a járási székhelyek, hanem kistélepülések is nyújtottak be a megyei önkormányzathoz üzleti infrastruktúra fejlesztési projektjavaslatokat. A piaci igényekre történő hasonló reakciók azokból a járásokból is érkeztek, amelyek nem részei a szabad vállalkozási zónának. A Balassagyarmat-Szügy térségébe vagy Rétsággra települt külföldi tulajdonú vállalatok már érezhető húzóerőt képviselnek a hasonló befektetéseket tervező cégek vagy beszállítói irányába. Az új vállalkozások betelepítésén túl a belső vállalkozói kedv élénkítését várják azok a települések, amelyek elsősorban gyártási vagy logisztikai célú inkubátorok építését tűzték ki célul.

A megyei ITP-ben az 1.1. intézkedésre tervezett forrás nagysága lehetővé teszi, hogy mind a járási székhelyek, mind a vállalkozóbarát kistélepülések végre tudják hajtani a tervezett üzleti infrastruktúra-fejlesztést. Az allokált 5,88 mrd Ft forrás aránya és összege megfelelő nagyságrendet képvisel ahhoz, hogy a leghátrányosabb térségek javára ne váljon szükségessé dedikált források lehatárolása.

1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés

A TOP beavatkozási logikájának megfelelően az 1.2. intézkedés esetén arra törekedtünk, hogy a turisztikai attrakciók és szolgáltatások rendszerszerű, egymásra épülő fejlesztése valósuljon meg a kijelölt tematikus irányok mentén annak érdekében, hogy növekedjen Nógrád megye turisztikai potenciálja, a megyébe látogatók száma, a turizmus foglalkoztatás-növelő képessége. A fejlesztési konzultációk során azt tapasztaltuk, hogy a helyi önkormányzatok elsősorban pontszerű fejlesztésekben gondolkodnak, míg az egyéb nonprofit szereplők esetén már megjelenik a hálózatos gondolkodás. A projektgenerálás megfelelő orientálása érdekében a meglévő attrakciókra fűzve három olyan turisztikai csomagot alkottunk, amelyek integrálni képesek a fejlesztési elképzeléseket.

A turisztikai projektgenerálás során vezérattrakciónak már meglévő, vagy éppen fejlesztés alatt álló kiemelt, ismert látogatóhelyeket nevesítettünk, és a támogató projekteket ezekre fűzzük rá, tekintve, hogy a TOP inkább helyi, kisléptékű fejlesztéseket támogat. A turisztikai csomagban hálózati fejlesztés is megjelenik (kerékpárút). A turisztikai csomag felépítését az alábbi ábra szemlélteti:

Turisztikai vonzerő fejlesztési projektcsomag

5. sz. ábra: Turisztikai vonzerőfejlesztés kijelölt célterületei

A kijelölt turisztikai irányok közül a kulturális és ökoturizmus határozottan illeszkedik a TOP rendszeréhez, míg a testi-lelki egészség csomagnak lehetnek olyan, vallási turizmushoz kötődő elemei, amelyeket a GINOP forrásaiból lehet támogatni (pl. Mária Úthoz kapcsolódó fejlesztések).

A tervezési folyamat során felvetődött a területi kijelölés és forrásallokáció átgondolásának kérdése a turizmus vonatkozásában. A legtöbb TOP-hoz illeszkedő fejlesztési javaslat az ökoturizmus területén érkezett be a megyei önkormányzathoz. Ha rápillantunk Nógrád megye domborzati térképére, jól látszik, hogy a hegységek (Börzsöny, Cserhát, Mátra, Karancs-Medves), vizek, mint potenciális célterületek, a megye területét szinte teljesen lefedik. A természeti és környezeti értékek vonatkozásában földrajzilag igen nehéz olyan kiemelt fejlesztési célterületet lehatárolni, amely megfelelő indokoltságú lehet egy viszonylag kisméretű megyén belül. Ezen okok miatt az ITP tervezők végül nem tettek javaslatot kiemelt turisztikai célterület lehatárolására.

6. sz. ábra: Potenciális ökoturisztikai célpontok elhelyezkedése Nógrád megyében

A kulturális örökség helyszínek fejlesztése kapcsán meglévő kiállítóhelyek kínálatának megújítása, illetve a megye ismert irodalmi személyiségeinek műveit interaktív módon megjelentető attrakció kialakítása jelenik meg a benyújtott javaslatok között.

1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés

Nógrád megye 4-5 számjegyű és önkormányzati belterületi útjainak rendkívül rossz állapota miatt a településeken óriási igény mutatkozik útfelújításra, útfejlesztésre. Az intézkedésre allokálható forrás korlátai azonban nem tették lehetővé, hogy a tervezés során a projektjavaslatok gyűjtését széles körben kinyissuk. A TOP-ban szereplő kiválasztási elvek figyelembe vételével az igények felmérésénél szigorúan érvényesítettük a gazdaságfejlesztési, munkaerő-piaci mobilitási fókuszot. Az intézkedés keretében azon fejlesztéseket kívánjuk támogatni, amelyek elsősorban a meglévő és fejlesztendő ipari területek, üzleti infrastruktúrák megközelítését, elérését segítik, hozzájárulva a területi integrációhoz.

A tervezés jelen fázisában a projektjavaslatok nincsenek olyan szinten kidolgozva, hogy kiemelt kedvezményezett tekintetében konkrét forrásallokáció legyen meghatározható. Mivel a TOP szerint a nevesített kedvezményezettek köre korlátos, ilyen lehatárolásra vonatkozó döntés nem is válik feltétlen szükségessé.

1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével

A kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérésének elősegítésében és a lakosság fogyásának megállításában kétségtelen szerepe van a fejlett óvodai és bölcsődei intézményi struktúrának, a szolgáltatások gyors elérésének. 2014–2020 között nem maradhat el a kapacitáshiányos, korszerűtlen intézmények fejlesztése, új férőhelyek létrehozása, a közszolgáltatások fejlesztése. Megyénkben

több olyan település is található, ahol az óvodák és bölcsődék esetében jelentkezik többlet kapacitászükséglet.

Jelenleg több olyan óvoda működik, ahol a szolgáltatások minőségében és a rendelkezésre álló infrastruktúrában jelentős különbségek vannak, fontos szempont ezeknek az eltéréseknek kiegyenlítése. Azokban az intézményekben is, ahol a kapacitások biztosítottak, indokolt a szabvány előírásoknak való megfeleltetés, illetve az intézmények eszközökkel való ellátása a kisgyermek egészséges testi, szellemi fejlődése és a területi különbségek csökkentése érdekében is szükséges a források biztosítása.

A bölcsődei alapellátás megyénkben igen szűk keretek között működik, melynek egyik oka a munkahelyek hiánya. Fejlesztési koncepciónkban szerepel új bölcsőde intézmény létesítése, férőhelyek kialakítása és meglévő férőhelyek komplex fejlesztése, melyeket konkrét települési projektkezdmenyvezések is alátámasztanak. Új bölcsődei férőhelyek létesítésére kifejezetten szükség van Szécsényben, illetve a megye legnyugatibb Rétsági járásában is. Cél a minél rugalmasabb és költséghatékonyabb szolgáltatások megvalósítása, a helyi igényeken alapuló leghatékonyabb megoldások keresése. A komplex fejlesztések lehetőséget adnak az önkormányzataink számára arra is, hogy a működésük gazdaságos, illetve a létesítmény fenntartása racionalizálható legyen.

2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés

Jelen tervezési dokumentum készítésének időpontjában Nógrád megye négy városában – Balassagyarmaton, Bányaterenyén, Pásztón és Szécsényben – még folyamatban van az Integrált Településfejlesztési Stratégiák készítése. A városokkal folytatott fejlesztési konzultációk során a városvezetők kifejezték igényeiket a megkezdett városfejlesztési programok folytatása tekintetében. Barnamezős területek rekultivációja és bevonása a városi szövetbe Rétság esetében bír jelentőséggel, ahol a volt honvédségi laktanya területének állapota akadályt képez az ott lévő ingatlanok megfelelő hasznosításának. A városfejlesztési beavatkozások az ITS tervezés időbeli csúszása miatt a megyei ITP ütemezésbe is némi időbeli eltolódással kerültek be.

Az intézkedésen belül, mintegy kiegészítő jelleggel jelennek meg a kistelepülések belterületi csapadékvíz elvezetésre vonatkozó fejlesztési igényei. Számos esetben ezek az igények engedélyes tervekkel alátámasztottak, mivel korábban már benyújtásra kerültek támogatási céllal az ÉMOP keretében. A megye domborzati viszonyaiból adódik, hogy a csapadékvíz számos településen vet fel környezetbiztonsági problémákat. A Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósággal egyeztetve elsősorban azokon a településeken kívánjuk támogatni a belterületi csapadékvíz elvezetési kezdeményezéseket, amelyek az Igazgatóság besorolása alapján különösen ki vannak téve a víz általi veszélynek.

Tekintettel arra, hogy a megye városainak Integrált Településfejlesztési Stratégiái még nem kerültek elfogadásra, és ebből adódóan a TOP-hoz illeszkedő beavatkozások forrásigénye sem ismert pontosan, az ITP jelen változatában ezen intézkedésen belül nem kívánunk forrást lehatárolni a városok javára. Az ITP későbbi módosítása során ezt a döntést felülvizsgáljuk. Az intézkedés forrásait első körben a csapadékvíz elvezetési projektek támogatása céljával kívánjuk megnyitni a források mintegy 17%-ára. Ez a nagyságrend nem veszélyezteti a városfejlesztési fókuszú intézkedés jövőbeli céljainak és vállalt indikátorainak teljesítését.

3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés

Nógrád megye városhálózatát a kisvárosok jellemzik, melyből Rétság lakosságának száma nem éri el a hazai, népességszám alapján kialakult hierarchia rendszer alsó értékét sem. A kis- és aprófalvas térség magas településsűrűségéből adódóan a falvak közel találhatóak, a lakosság nagy része hagyományosan kerékpárral közlekedik az alacsonyabb forgalmú utakon. A városokat is felfűző főútvonalak magas gépjárműforgalma miatt a közlekedésbiztonság csökken, ezért a kerékpárosok kevésbé veszik igénybe a balesetveszély miatt. A városok és a vonzókörzetükhöz kapcsolódó települések között kiemelkedő igény mutatkozik az – elsősorban hivatásforgalmi célú – kerékpáros közlekedésre, a városi munkahelyek és a lakóhelyek közötti ingázás vonatkozásában. A város–falvak közötti ingázás során a kerékpárút kialakításával ösztönözni lehet a környezetbarát közlekedési módot. A megyében az Országos Kerékpárút Törzshálózat tagjaként a 22. számú út mellett megvalósuló hálózati elemre csatlakoznak helyi jelentőségű elemek, mely a járáások belső közlekedési rendszerén javítanak, illetve egyes esetekben a települések belterületi, balesetveszélyes szakaszainak kiváltására is lehetőséget teremtenek.

Mindösszesen két város esetében van helyi járáti közlekedés, ebből Balassagyarmat részéről merült fel a járműpark részleges cseréjének igénye az alacsonyabb kibocsátású gépjárművekre, szükség szerint egy új viszonylat kialakításával. Megfelelő nagyságrendű fejlesztési igény hiányában ezen intézkedésen belül a megyei tervezők nem tettek javaslatot konkrét területi lehatárolásra a városok javára.

3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése

Nógrád megye területfejlesztési programjának kiemelt célkitűzése a megye energiahatékonyságának növelése, mivel az energiaigényének optimalizálása révén jelentős megtakarítások érhetők el. Fontos a rendszerek optimalizálása, megfelelő méretezése és összhangjának biztosítása, mely feltételek teljesülése esetén érhetjük el, hogy a felhasznált energiaforrásaink jól hasznosuljanak. Nógrád megyében az önkormányzati épületállomány nagy része korszerűtlen szerkezetekkel, gépészeti- és elektromos rendszerekkel rendelkezik, pazarlóan üzemel, és még nem felel meg az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet vonatkozó előírásainak, energetikai korszerűsítésük révén azonban mérhető megtakarítások keletkeznek. Alig akad a megyében olyan település, ahol energetikai korszerűsítés igénye ne jelenne meg. Az önkormányzatok mellett potenciális kedvezményezettként számon tartjuk az oktatási intézményeket fenntartó egyházakat is.

A tervezett fejlesztések célja egyrészt az önkormányzati intézmények, épületek energiahatékonyságának növelése, a bennük lévő feladatok ellátásának hosszú távon történő biztosítása, másrészt az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése a helyben előállított megújuló energia részarányának növelésével. A beavatkozások az önkormányzatok azon intézményeinek körét érintik, amelyeknél üzemeltetési, működtetési és feladat-ellátási kötelezettség van. A tervezett beavatkozások során az önkormányzati épületállomány hatályos energetikai jellemzőket nem teljesítő külső határoló felületein utólagos hőszigetelés készül, emellett fűtéskorszerűsítés, használati melegvíz ellátás és világítási rendszer korszerűsítése keretében sor kerül megújuló energiahordozók

alkalmazására való áttérésre. A projektek kiválasztásában preferenciát kívánunk biztosítani azon kedvezményezettek részére, amelyek projektjavaslatai kiemelkedő mértékben járulnak hozzá a megyei indikátorvállalás teljesítéséhez.

4.1. Az egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése

Nógrád megye lakosságának korösszetétele az országosnál kedvezőtlenebb, a demográfiai öregedés folyamata intenzívebb az átlagosnál. A helyi önkormányzatok egészségügyi alapellátási szolgáltatásainak helyet adó épületek felújítása, korszerűsítése kiemelt fontosságú feladatunk.

Az aprófalvas településeken külön problémát jelent az idősek számára a környező településeken lévő orvosi szolgáltatás igénybevétele. Ez is indokolja azt, hogy ne csak a járási székhelyek, illetve a nagyobb települések rendelőinek felújítása, korszerűsítése történhessen meg. Az ellátási infrastruktúra racionalizálásához kapcsolódóan a mobilitás biztosítása is szerepet kap.

Fejlesztéseinket az egészségügyi alapellátási rendszer infrastruktúrájának területi kiegyenlítetlensége, illetve az elavult és hiányos eszközökkel működő rendelők indokolják. A szolgáltatások színvonalának és a munkafeltételek minőségének javítása korszerű infrastruktúra-fejlesztéssel és eszközbeszerzéssel párosul. Fejlesztéseink során nem kizárólag a háziorvosi rendelők felújítását tartjuk fontosnak, hanem a fogorvosi alapellátás, a védőnői ellátás, az iskola-egészségügyi ellátás fejlesztését is. Előnyben részesítjük a több egészségügyi alapszolgáltatás egy épületbe történő integrálását biztosító fejlesztéseket.

A megyei települések igényei az ITP-ben allokált forráskeretet meghaladják, azonban a források szűkösségét jelentősen enyhíti, hogy az ITP készítésének időpontjában több orvosi rendelő felújításához is támogatást kaptak ÉMOP tartaléklistáról. Az intézkedés jelenleg ismert peremfeltételei (legalább 1 200 fő ellátott) sajnos nem látszanak elősegíteni azt a megyei területfejlesztési programban megfogalmazott célkitűzést, hogy a humán szolgáltatások megfelelő minőségben a legkisebb településeken is elérhetőek legyenek.

4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése

Nógrád megye deprivált gazdasági-társadalmi helyzetét kiemeli a területfejlesztési koncepció helyzet-elemzése is. A koncepció rámutat, hogy a megye népessége az országos ütemet lényegesen meghaladó mértékben fogy, nagyfokú elöregedés jellemzi. Ebből a helyzetéből fakadóan különösen indokolt a Szociális törvény 57 § (1) c pontjában nevesített alapszolgáltatások biztosítása, a szolgáltatáshiányos településeken élők számára az új szolgáltatások infrastrukturális feltételeinek megteremtésével, új intézmények létesítésével.

A megye lakosságának elöregedésével különösen indokolt az idősek nappali ellátását biztosító szociális alapellátásként működő idősek napközi otthonainak kialakítása, leginkább a megye aprófalvas településein. A szociális törvényben definiált étkeztetési szolgáltatás biztosításának szükségessége teszi indokolttá a törvényi előírásoknak megfelelő infrastruktúra kialakítását a falvakban. Sok esetben településen belül több helyen kisebb csoportokban történik a szociális étkeztetés a mai

jogszabályi előírásoknak már nem megfelelő épületekben, eszközökkel. Ez a szétaprózás megrágítja a szolgáltatás biztosításának költségét is.

A szociális problémákkal leginkább sújtott településeken indokoltá vált a családsegítő szolgáltatás önálló szolgáltatásként való kialakítása, megteremtve ezzel a marginalizálódott lakosság felzárkóztatásának több csatornás lehetőségét, fókuszálva a családok problémáinak alapellátásban történő eredményes megoldására.

Az intézkedésre vonatkozóan a tervezési folyamat során a szociális alapszolgáltatások egyre növekvő fejlesztési igénye jelent meg azzal párhuzamosan, hogy néhány, vagy az összes szolgáltatás tekintetében több település is fontolgatja, hogy kiszáll a térségi szinten szervezett szociális ellátó rendszerekből, és elégedetlensége okán saját maga szervezi meg azt.

4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja

Jelen tervezési dokumentum készítésének időpontjában Nógrád megye négy városában – Balassagyarmaton, Bányterenyén, Pásztón és Szécsényben – még folyamatban van az Integrált Településfejlesztési Stratégiák készítése. Ezen munkát segítő a Belügyminisztérium a települések vezetőinek a 2011-es népszámlálás adatai alapján megküldte a szegregátumok és szegregációval veszélyeztetett városi területek lehatárolását. A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendeletben foglaltak szerint ilyen szegregátumok, illetve veszélyeztetett területek városaink közül mindössze Bányterenyén, illetve Pásztón találhatók.

Mivel az ITP elfogadásának időpontjában nem ismert, hogy a TOP pályázati felhívás tervezeteiben az Irányító Hatóság milyen szakmai kritériumokat ír elő a szociális városrehabilitáció célterületeinek vonatkozásában, az ITP tervezői nem javasolnak konkrét célterületi vagy kedvezményezett lehatárolást tenni egyik megyei városra sem. Az ITS-ek tervezésének időbeli csúszása miatt a 4.3. intézkedésre allokált forrásokra vonatkozó kötelezettségvállalás az ütemezés táblában is késleltetetten szerepel.

5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)

Nógrád megyében 2005–2007 között kistérségi szinten jöttek létre foglalkoztatási paktumok a Regionális Fejlesztési Operatív Program támogatásával. Ezen paktumok a projekt fenntartási időszakát követően megszűntek. Működésük kistérségenként eltérő hatékonyságú volt, ugyanakkor markáns, kézzel fogható eredményt nem tudtak hozni. Ebben jelentős szerepet játszott, hogy kistérségi szinten nem volt elég motivált paktumtag, illetve a paktumoknak nem voltak hatékony eszközeik a foglalkoztatás bővítéséhez.

Az eredményesebb működés érdekében Nógrád megyében 2014–2020 között új területi dimenziót szükséges nyitni, amit a megyei szint jelenthet. A korábbi tapasztalatok alapján a foglalkoztatási együttműködést nem célszerű járási szintekre szétaprózni, ahol kevés az azonos érdekek mentén együtt gondolkodni és akciókat végrehajtani képes munkaerő-piaci szereplő. Mivel az ITP

elfogadásának időpontjában nem ismert, hogy a Nemzetgazdasági Minisztérium milyen részletes szakmai kritériumokat állít fel a foglalkoztatási paktumok megszervezése vonatkozásában, az intézkedésen belül – az Irányító Hatóság javaslatára – a megyei szint megszervezésére és működtetésére **kiemelt kedvezményezettli lehatárolást teszünk a források 30%-ára**. Ezen forrásból minimum 75%-ot közvetlen munkaerő-piaci fejlesztést eredményező tevékenységre kell fordítani. A megyei paktumban részt vesz Salgótarján Megyei Jogú Város is.

A foglalkoztatási paktum(ok) gesztorálását, szakmai megvalósítását célszerű olyan szervezethez rendelni, amely megyei szinten részt vesz a gazdaság szervezésében, fejlesztésében, rálátása van a gazdasági szereplők működésére, fejlesztési szándékaira, folyamataira, melyhez foglalkoztatásbővítés is társulhat. Ehhez a tevékenységhez szorosan kapcsolódik a befektetés-ösztönzés, a szabad vállalkozási zónák vagy helyi termékek menedzselése, amely a paktumok kiegészítő tevékenységeként megvalósulhat a TOP keretében. Ezek a vállalkozás- és beruházás-ösztönzési tevékenységek hatékonyan járulhatnak hozzá a TOP 1.1. intézkedése keretében létrejövő üzleti infrastruktúrák megfelelő kihasználásához, hasznosításához. Nógrád megyében e gazdaságfejlesztési tevékenységek koordinálását, ösztönzését a megyei önkormányzat a **Nógrádi Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft-re**, mint 100%-ban tulajdonában lévő gazdasági társaságra kívánja bízni.

Az intézkedésre allokált források további 70%-át az ITP tervezésének jelen fázisában pályázható kategóriában hagyjuk azzal a megjegyzéssel, hogy azokat nem járási vagy annál kisebb területi szintű paktumok számára kívánjuk elérhetővé tenni. Javaslatként fogalmazható meg - akár területi vetülettel is rendelkező - olyan paktumok létrehozása, amelyek munkaerőpiaci érdekszövetséget hozhatnak létre a gazdaság egy-egy szegmensén belül (pl. beszállítói ágazatok, rehabilitációs foglalkoztatás).

5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok

A szociális városrehabilitáció kizárólag akkor éri el célját, ha az ott élő emberek társadalmi rehabilitációja megelőzi az infrastrukturális folyamatot. Az alacsony iskolai végzettségű és kis jövedelmű családok marginalizálódott társadalmi helyzetükből segítség nélkül nem képesek kitörni. A rehabilitációs területen élő családok, további elszigetelésének megakadályozására közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációs komplex felzárkóztató programok szükségesek. A programoknak ki kell terjednie a munkaerő-piaci hátrányok újratermelődésének megállítására, az önálló jövedelemszerzés képességének kialakítására, fejlesztésére, az oktatási hátrányok leküzdésére.

A település rehabilitációt kísérő ESZA programok kiemelt területe a közösségépítés a társadalmi integrációt elősegítő szolgáltatások megteremtése, a helyi szinten elérhető szolgáltatások e célból történő fejlesztése és bővítése.

A programok tervezésénél nagyon fontos, hogy az infrastrukturális fejlesztéseket meg kell, hogy előzzék az ott élő lakosság felzárkóztató programjai: a szegregátumok esetében legalább egy évvel, veszélyeztetett területek esetében legalább egy fél évvel.

5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása

Nógrád megye területfejlesztési koncepciójában az „Aktív, kreatív, együttműködő társadalom” általános célként került megfogalmazásra. A társadalom együttműködési készsége és aktivitása elengedhetetlen a foglalkoztatottság növeléséhez, a fiatalok elvándorlásának megakadályozásához, valamint az identitásélmény fontos feltétele a megye erőforrásai hatékony kiaknázásának, a kooperációkon alapuló előnyök érvényesítésének. A nógrádi identitás fontos szerepet tölt be Nógrád – mint földrajzi, kulturális, közigazgatási és gazdasági egység – belső hálózatának és szellemiségének fejlesztésében.

A TOP 5.3 intézkedése támogatja a közösségi, társadalmi bevonást igénylő projekteket, melyeket a Nógrád identitásprogram keretein belül kívánunk megvalósítani. Napjaink nógrádi traumája a fiatal iskolázott szakemberek elvándorlása, melynek megállításához, a képzett munkaerő megyében tartásához, letelepedésük ösztönzéséhez járulhat hozzá az intézkedés keretén belül tervezett megyei ösztöndíjprogram.

A lakosság megtartásához azonban nem elegendő pusztán a munkahely és a lakóhely megléte, egyre fontosabb szerepe van az aktív helyi közösségeknek, a helyi miliónek. A projektsomag éppen ezért tartalmaz helyi közösséget és identitást erősítő akciókat, közösségfejlesztési programokat, helyi partnerségi együttműködések szervezését, erősítését.

Mivel az elmúlt években a megye lakosságának biztonságérzete jelentősen romlott, az itt élők szubjektív biztonságérzetének javítása és a helyi értékek védelme érdekében szükségesnek tartjuk egy megyei bűnmegelőzési program megvalósítását.

A megyei szintű koordinációval megvalósításra kerülő társadalmi akciók a közösségépítést, közösségfejlesztést, az egyének és a lakóhely közötti kapcsolatok erősítését szolgálják, kapcsolódva a TOP többi prioritásához.

Az 5.3. intézkedésen belüli akciók során – a fenti célok és koordinációs igény érvényesítése érdekében – **a források 30%-át kiemelt kedvezményezetthez kívánjuk rendelni.** A megyei ösztöndíj illetve bűnmegelőzési program kidolgozásával, koordinációjával és megvalósításával – e 30%-os forráskeret terhére – **a Nógrád Megyei Önkormányzati Hivatalt** jelöli ki a megyei közgyűlés.

Nógrád megye vonatkozásában az ITP intézkedéseiben belül – a fentiekén túl - **további forrás-felhasználási módokat jelen tervezési fázisban nem specifikálunk.**

A Kormány 106/2015. (IV. 23.) rendelete a kedvezményezett járások besorolásáról a megyei járások gazdasági-társadalmi helyzetének egymáshoz történő közeledését támasztotta alá. A járások helyzetét meghatározó komplex mutató értékei alapján Nógrád megye öt járása – a Salgótarjáni, a Bátorfőnyéki, a Balassagyarmati, a Pásztói és a Rétsági járás – *kedvezményezett* járásként definiált, míg a Szécsényi járás a *komplex programmal fejlesztendő* kategóriába került. Ez azt jelenti, hogy a megye nyugati térségének helyzete a korábbi besoroláshoz képest romlott. Tekintettel Nógrád megye kis méretére, és az egyes térségek jelentős helyzetbeli különbségeinek hiányára, a területi lehatárolás a megyei ITP intézkedéseiben belül nem indokolt.

Mivel a 1702/2014. (XII. 3.) Korm. határozat szerint Nógrád megye számára allokalta a Kormány az **egy lakosra jutó legmagasabb támogatást**, a források hasznosulásának az elvárása is ezzel arányos. Tekintve a fizikai méretből adódó korlátokat, a TOP támogatási rendszerében azoknak a fejlesztési javaslatoknak szükséges prioritást adni, amelyek a legnagyobb mértékben képesek hozzájárulni a megyei indikátorvállalások teljesüléséhez. E cél megvalósulásában a kedvezményezettek szerinti további lehatárolás inkább korlátokat, mint lehetőségeket jelentene.

A Nógrád megyei ITP forrásallokációs táblát az **1. sz. melléklet** tartalmazza.

4. Az ITP indikátor vállalásai

Az ITP tervezése során egyesével megvizsgáltuk az előző pontban szereplő forrásarányoknak megfelelően kalkulált indikátorokat, hogy teljesíthetők-e. Mivel a benyújtott fejlesztési igények nem mindegyike tartalmazott output vagy eredménymutató adatot, az indikátorok számításánál számos esetben támaszkodtunk tapasztalati adatokra (pl. NORDA által megadott egységköltségre jutó indikátor, piaci átlagárak). Nem született módosítási javaslat azon indikátorok esetén, ahol a kalkulált célérték 85%-ban jó eséllyel teljesíthető. A számítások során külön figyelmet szenteltünk az ún. eredményességi keretbe tartozó mutatóknak, amelyek nem teljesítése szankciókat vonhat maga után.

Az **eredményességi keretbe tartozó mutatók** közül egy esetén szükséges vagy célszerű a kalkulált forrásarányos adattól eltérni: **Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek** (fejlesztéssel érintett meglévő férőhelyek), ahol a forrásarányos kalkulált célérték átlag 646 db.

A megyében (Salgótarján kivételével) a bölcsődei férőhelyek száma 170, melyek közül 24 teljesen új férőhely (Szügy). Az indikátor értéket úgy tudtuk maximalizálni **134**-re, hogy a fejlesztett bölcsődék esetén kisebb beszerzéssel másik tagintézményt is bevontunk a projektbe (Bátonyterenye). Az indikátor érték ennél tovább nem növelhető a meglévő adottságok miatt.

Az **eredményesség keretbe nem tartozó mutatók** tekintetében jelen dokumentumban nem szükséges indikátor adatokat feltüntetni, azok teljesíthetőségét az Irányító Hatóság a felhívásokba épített feltételrendszeren keresztül kívánja biztosítani.

A Nógrád megyei ITP indikátor táblát a **2. sz. melléklet** tartalmazza.

5. Az ITP ütemezése

Az ITP tervezés és végrehajtás időkerete 2014–2020-ig terjed, a programok végrehajtása leghamarabb 2015 második negyedévében kezdődhet.

Az ITP ütemezési táblája intézkedésenként mutatja, hogy Nógrád megye milyen összeget kíván lekötni az éves fejlesztési kereten belül.

Az ITP ütemezése során az alábbi szempontokat érvényesítettük:

- Az ITP kötelezettségvállalás tekintetében 2015 év végéig legalább a teljes program 2/7 (időarányos) részéig kell, hogy előrehaladjon.
- 2015 év végéig nagyobb hangsúlyt kell fektetni az előkészített projektekre a gyorsabb forráslekötés érdekében.

Általánosságban a forráslekötés az alábbiak szerint alakul:

- 2015-ben a források 32%-a kerül lekötésre, azaz 13,292 milliárd Ft.
- 2016-ban a teljes programkerethez viszonyított lekötés eléri a 74%-ot, az adott évi lekötés várhatóan 42% körül alakul.
- 2017-ben további 26%-ot kötünk le, azaz a teljes előrehaladás a forráslekötés vonatkozásában elérheti a 100%-ot.

A fenti ütemezés speciális esetei:

TOP Intézkedés	Ütemezés magyarázata
<p>1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése</p>	<p>A projektek előkészítettségi foka meglehetősen alacsony, ezért indulásuk lassabban történik majd. Az önerő finanszírozása miatt a projektek hosszabb, vagy több szakaszos megvalósítására számítunk. 2015-ben ilyen típusú forrás lekötését csak alacsony mértékben, mintegy 500 millió Ft-ra vonatkozóan terveztük (elsősorban inkubátorház beruházások indulhatnak el). A komplex, ipari terület fejlesztéseket szolgáló projektek indulását 2016-ra és 2017-re prognosztizáltuk. A TOP 1.3 intézkedés forráslekötéseit ezen intézkedéssel szinkronban tervezzük, a szinergikus hatások minél szélesebb körű kiaknázása érdekében.</p>
<p>1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével</p>	<p>A már korábban bemutatott, a bölcsődei férőhelyszám fejlesztéshez kötődő projektek esetében 629 millió Ft lekötését tervezzük 2015-ben. Ezzel – várhatóan – a teljes bölcsődei létszám bővítési igényt fedezni lehet megyei szinten. Az óvodák fejlesztésére 2017-től terveztünk forrásokat.</p>
<p>2.1 Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés</p>	<p>A teljes forráskeretből 1,31 milliárd Ft lekötését tervezzük 2015-ben. A 2015-ben benyújtható projektek kivétel nélkül csapadékvíz elvezetést szolgáló projektek. Mivel a másik két településfejlesztési kategóriában (barnamező és zöld város) a projektek előkészítése hosszabb folyamat, a további források lekötésére csak a megfelelő előkészítést követően, 2016 utolsó negyedében, illetve 2017-ben kerülhet sor.</p>

TOP Intézkedés	Ütemezés magyarázata
3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	A projektek megyei szinten összehangolást igényelnek. Ebben a témában 2015-ben nem tervezünk forráslekötést, mivel az ilyen típusú projektek előkészítéssel kell, hogy rendelkezzenek. Megfelelő előkészítést követően 2,226 milliárd Ft lekötését tervezzük 2016-ban , a maradék források pedig várhatóan 2017-ben lekötésre kerülnek.
3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energiafelhasználás arányának növelése	Az energiahatékonysággal összefüggő projektek esetében az előkészítés tervezése során a megváltozott energetikai elvárásokat figyelembe kell venni. A konstrukció esetében ugyanakkor a teljes forrás lekötését tervezzük 2015-ben és 2016-ban .
4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	A projektek előkészítettsége megfelelő, a teljes forrás lekötését tervezzük 2015-ben és 2016-ban .
4.3 Leromlott városi területek rehabilitációja és 5.2 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	2015-ben nem tervezzük 4.3 típusú forrás lekötését. 2016-ban a szegregátumokra vonatkozó projektek forráslekötését tervezzük, mivel a kapcsolódó 5.2 konstrukció szegregátumokra vonatkozó forrásaira 2016 IV. negyedévében vállalunk kötelezettséget. A veszélyeztetett területekre vonatkozó ESZA források (4.3 konstrukció) lekötését 2015 IV. negyedévére tervezzük, a kapcsolódó 4.3 ERFA beruházások forráslekötését 2017 I. félévére kalkuláltuk.

A Nógrád megyei ITP ütemezés táblát a **3. sz. melléklet** tartalmazza.

A TOP források felhasználása – előre nem látható tényezők miatt – várhatóan nem lesz tartható a jelen fejezetben meghatározott ütemben és arányban. A végrehajtás megkezdésétől a programidőszak zárásáig **a megye nyomon fogja követni a forrásfelhasználást**, és jelezni az Irányító Hatóság felé az **átütemezés** szükségességét. Az ITP ilyen tartalmú módosításához a megyei közgyűlés döntése szükséges.

6. Mellékletek

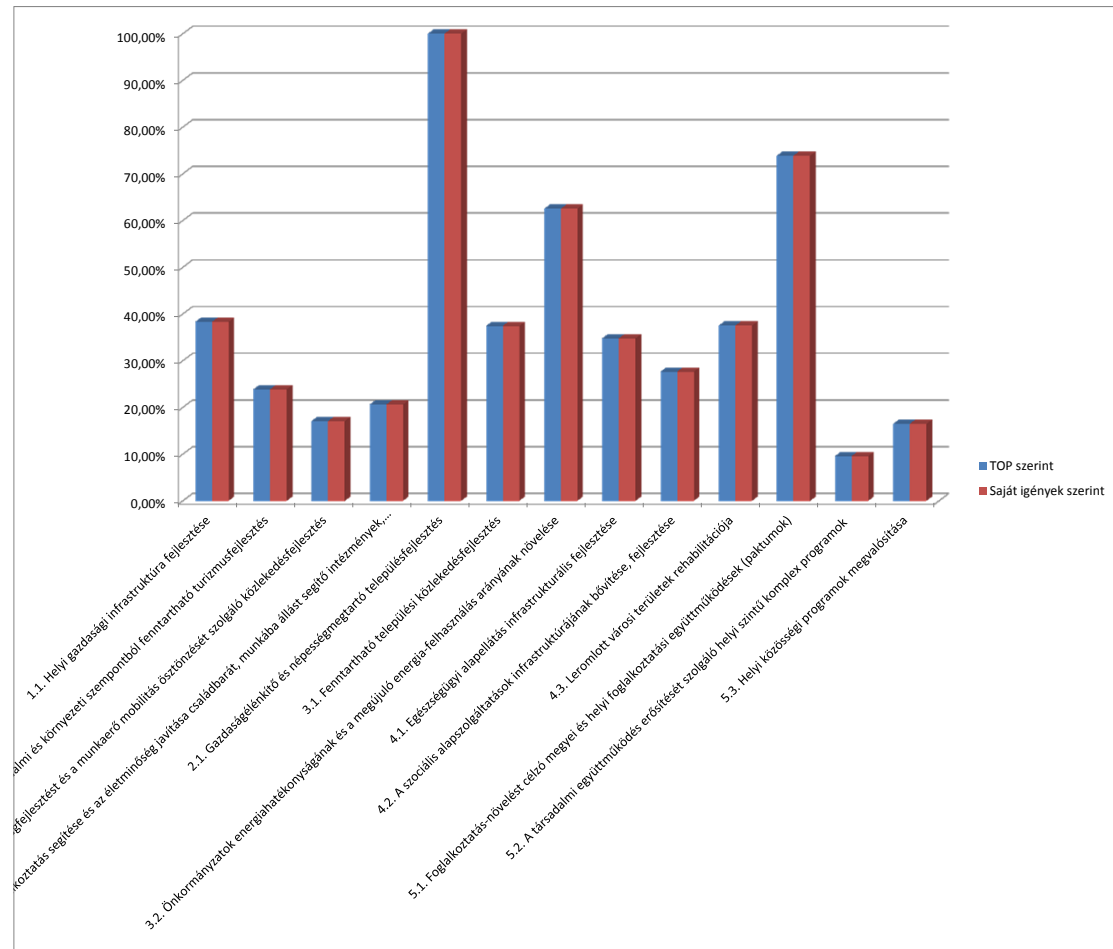
1. sz. melléklet: Forrásallokációs tábla
2. sz. melléklet: Forráskeret-allokáció
3. sz. melléklet: Indikátor tábla
4. sz. melléklet: Ütemezés tábla

FORRÁSKERET ALLOKÁCIÓ 1.

Megye neve:	megye
Megye ITP neve:	NÓGRÁD
Megye forráskeret (Mrd Ft):	41,12954541

TOP prioritások	1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére				2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken		4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése			5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés			Ellenőrzés
	1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	1.3. A gazdaságfejlesztés és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével		2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés	3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése	4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja	5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	
Forrást biztosító Strukturális Alap megnevezése	ERFA	ERFA	ERFA	ERFA	ERFA	ERFA	ERFA	ERFA	ERFA	ERFA	ESZA	ESZA	ESZA	
TOP prioritások közötti forrásmegosztás (Mrd Ft)	298,450				147,785	200,986		61,769			89,691			798,682
Prioritások közötti forrásmegosztás % megoszlása	0,374				0,185	0,252		0,077			0,112			100,00%
A megye forráskeretének megoszlása TOP prioritások között (Mrd Ft)	15,369				7,610	10,350		3,181			4,619			41,12954541
Az egyes TOP prioritásokon belüli intézkedések közötti forrásmegosztás (Mrd Ft)	114,354	71,328	51,126	61,642	147,785	75,276	125,710	21,510	17,089	23,170	66,271	8,622	14,798	798,682
Az egyes TOP prioritásokon belül az intézkedések közötti forrásmegosztás (%)	38,32%	23,90%	17,13%	20,65%	100,00%	37,45%	62,55%	34,82%	27,67%	37,51%	73,89%	9,61%	16,50%	nem értelmezhető
A megye TOP forráskeretének megoszlása prioritásonként és intézkedésenként a TOP belső arányok szerint (Mrd Ft)	5,889	3,673	2,633	3,174	7,610	3,876	6,474	1,108	0,880	1,193	3,413	0,444	0,762	41,130
Az egyes TOP prioritásokon belül az intézkedések közötti saját igényeken alapuló forrásmegosztás (%)	38,32%	23,90%	17,13%	20,65%	100,00%	37,45%	62,55%	34,82%	27,67%	37,51%	73,89%	9,61%	16,50%	nem értelmezhető
Az egyes TOP prioritásokon belül az intézkedések közötti saját igényeken alapuló forrásmegosztás (Mrd Ft)	5,889	3,673	2,633	3,174	7,610	3,876	6,474	1,108	0,880	1,193	3,413	0,444	0,762	41,12954541

Prioritás	Intézkedések	Eltérés magyarázata
1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	
	1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	
	1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	
	1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	
2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés	
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	
	3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energiafelhasználás arányának növelése	
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	
	4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	
	4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja	
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás ösztönzés és társadalmi együttműködés	5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	
	5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	
	5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása	

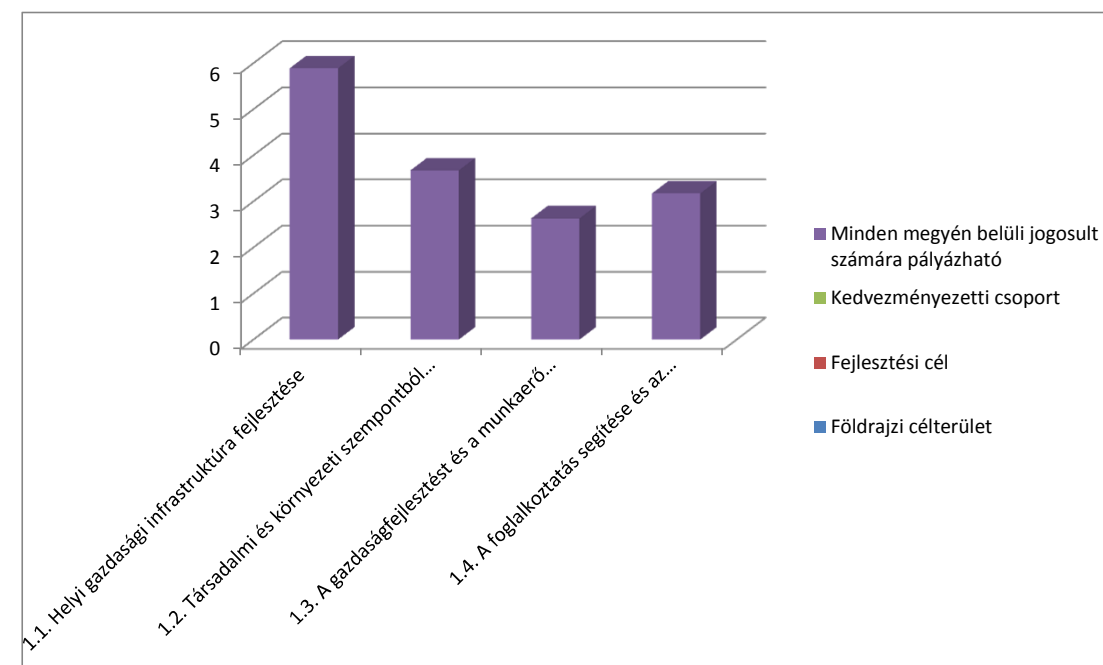
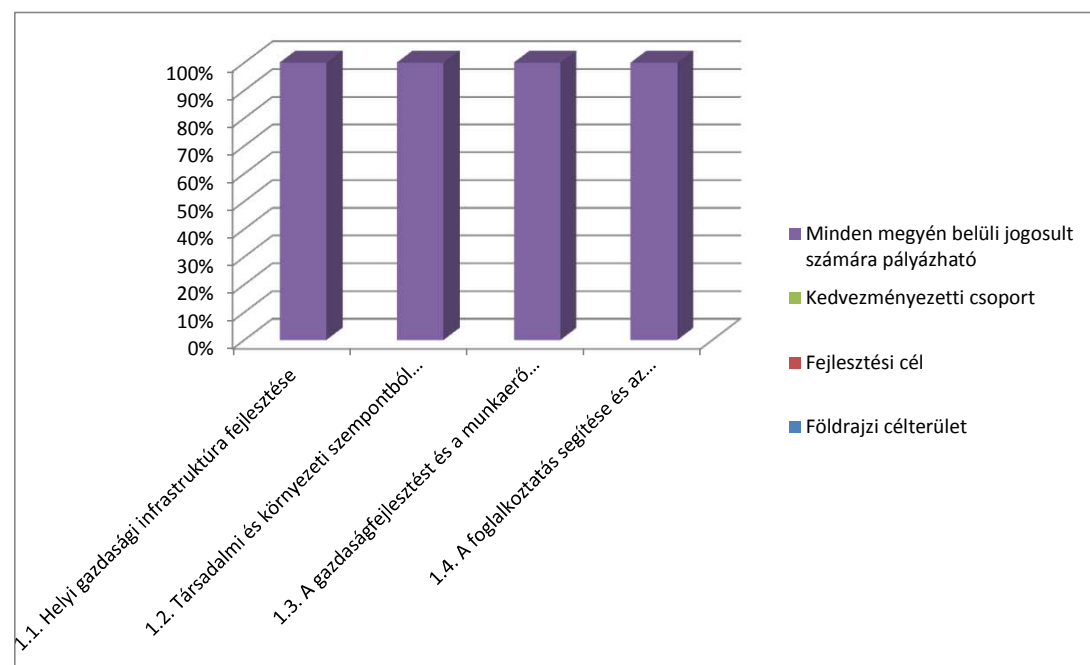

FORRÁSKERET ALLOKÁCIÓ 2.

Megye neve:	megye
Megye ITP neve:	NÓGRÁD
Megye forráskeret (Mrd Ft):	41,12954541

1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	Prioritáson belüli intézkedésekenkénti forrásmegosztás (1 munkalap adatai)				
		1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés és	1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével
Forráskeret felhasználási módok	Földrajzi célterület	0%	0%	0%	0%
	Fejlesztési cél	0%	0%	0%	0%
	Kedvezményezetti csoport	0%	0%	0%	0%
	Minden megyén belüli jogosult számára pályázható	100%	100%	100%	100%
Ellenőrzés	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	

1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	Prioritáson belüli intézkedésekenkénti forrásmegosztás (1 munkalap adatai)				
		1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével
Forráskeret felhasználási módok	Földrajzi célterület	0	0	0	0
	Fejlesztési cél	0	0	0	0
	Kedvezményezetti csoport	0	0	0	0
	Minden megyén belüli jogosult számára pályázható	5,888855097	3,673176099	2,63282291	3,17438445
Ellenőrzés:	5,888855097	3,673176099	2,63282291	3,17438445	15,36923856

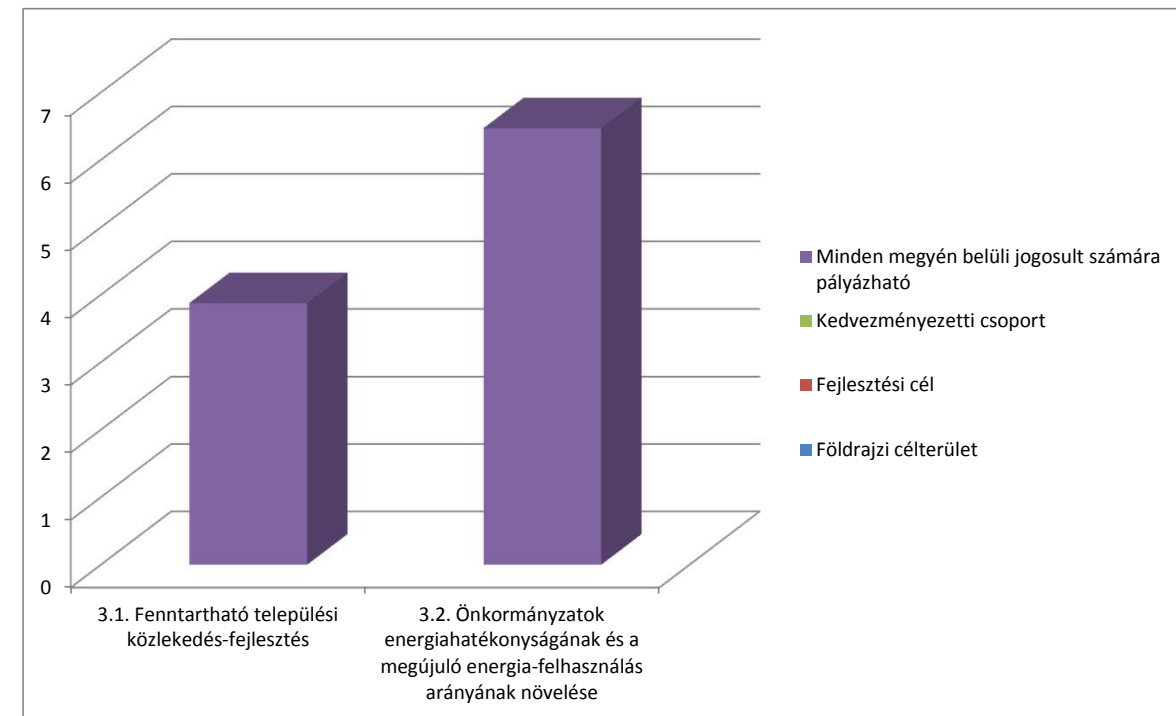
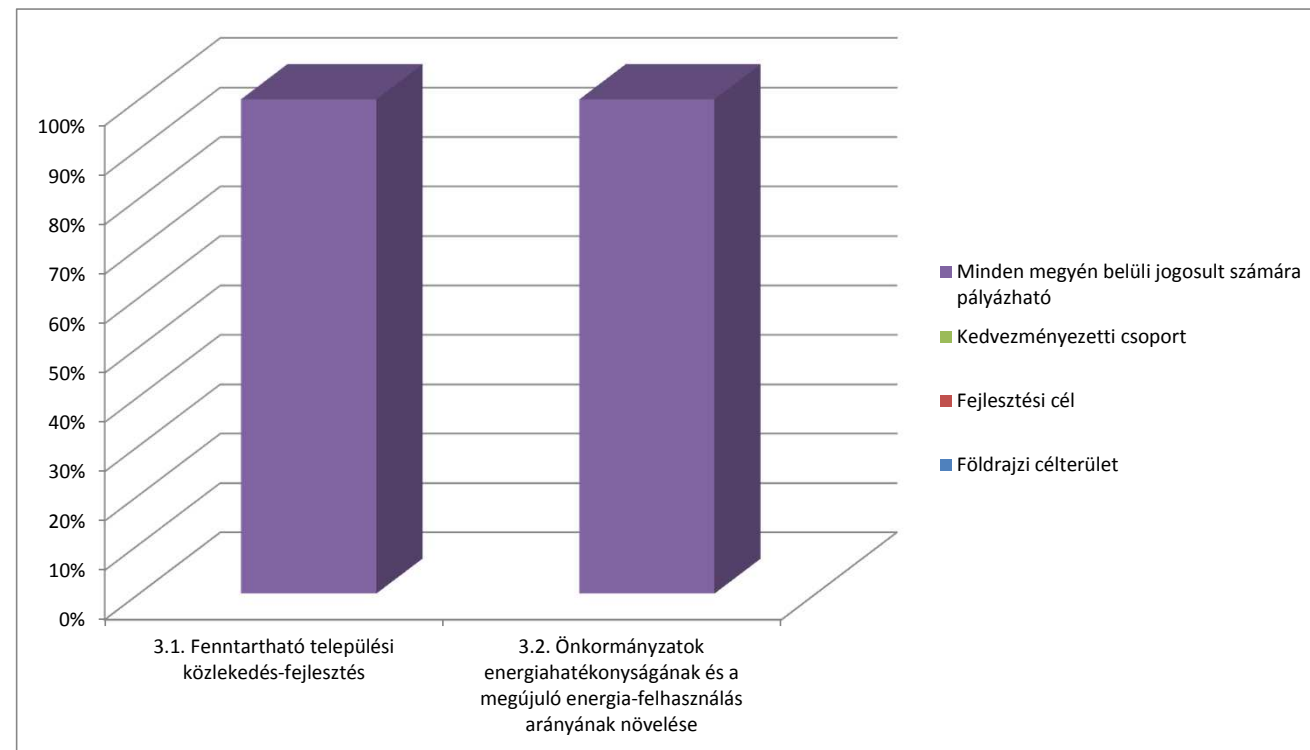
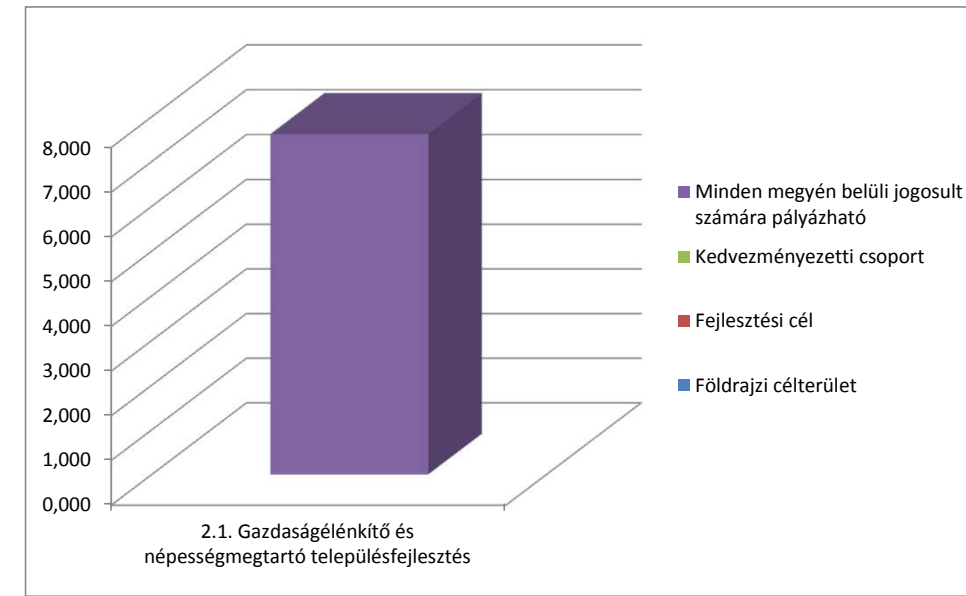
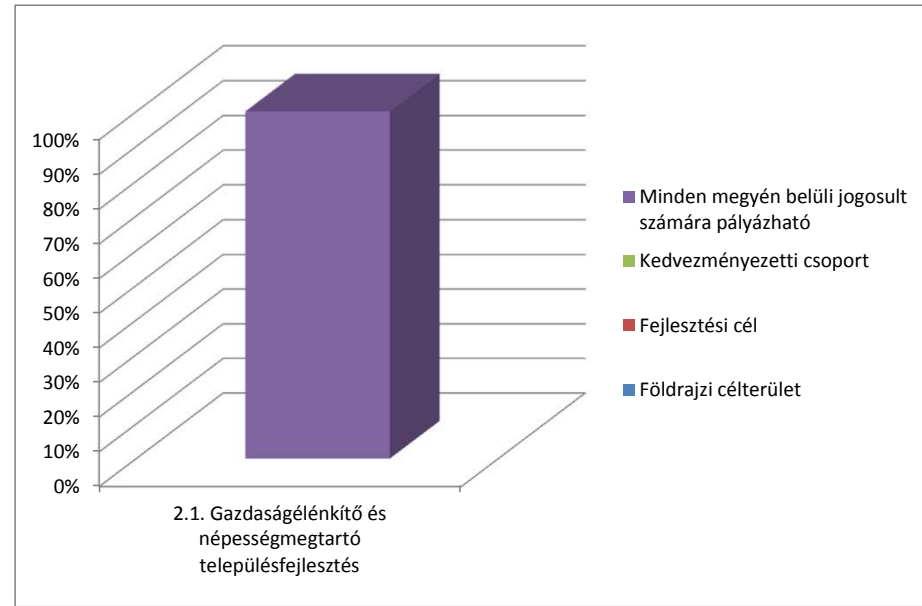

2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés	
	Földrajzi célterület	0%
	Fejlesztési cél	0%
	Kedvezményezetti csoport	0%
	Minden megyén belüli jogosult számára pályázható	100%
Ellenőrzés		100%

Prioritáson belüli intézkedésenkénti forrásmegosztás (1 munkalap adatai)		7,610455074
2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés	
	Földrajzi célterület	0,000
	Fejlesztési cél	0,000
	Kedvezményezetti csoport	0,000
	Minden megyén belüli jogosult számára pályázható	7,610
Ellenőrzés		7,610

3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	3.1. Fenntartható települési közlekedés-fejlesztés		3.2. Önkormányzatok energiahatékonyának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése
	Földrajzi célterület	0,00%	0,00%
	Fejlesztési cél	0,00%	0,00%
	Kedvezményezetti csoport	0,00%	0,00%
	Minden megyén belüli jogosult számára pályázható	100,00%	100,00%
Ellenőrzés		100,00%	100,00%

Prioritáson belüli intézkedésenkénti forrásmegosztás (1 munkalap adatai)		3,876456489	6,473661254	10,35011774
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	3.1. Fenntartható települési közlekedés-fejlesztés		3.2. Önkormányzatok energiahatékonyának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése	Ellenőrzés
	Földrajzi célterület	0	0	0
	Fejlesztési cél	0	0	0
	Kedvezményezetti csoport	0	0	0
	Minden megyén belüli jogosult számára pályázható	3,876456489	6,473661254	10,35011774
Ellenőrzés:		3,876456489	6,473661254	10,35011774

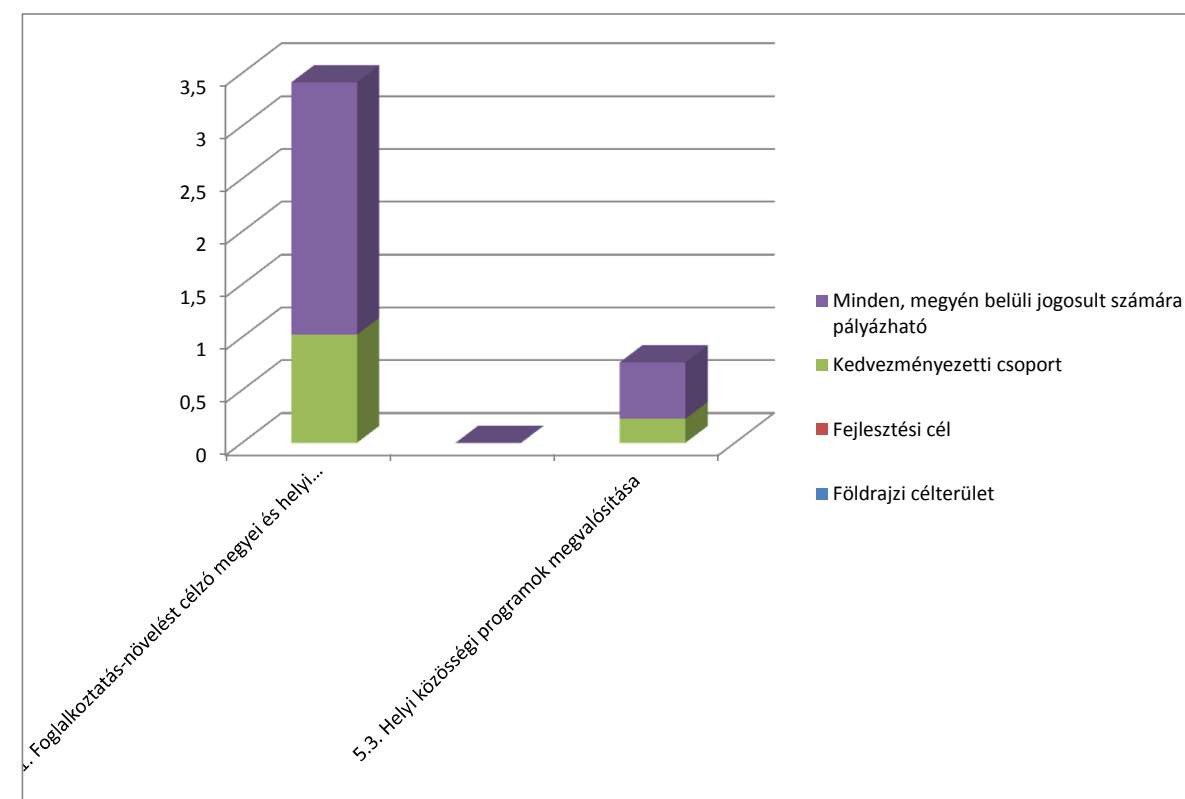
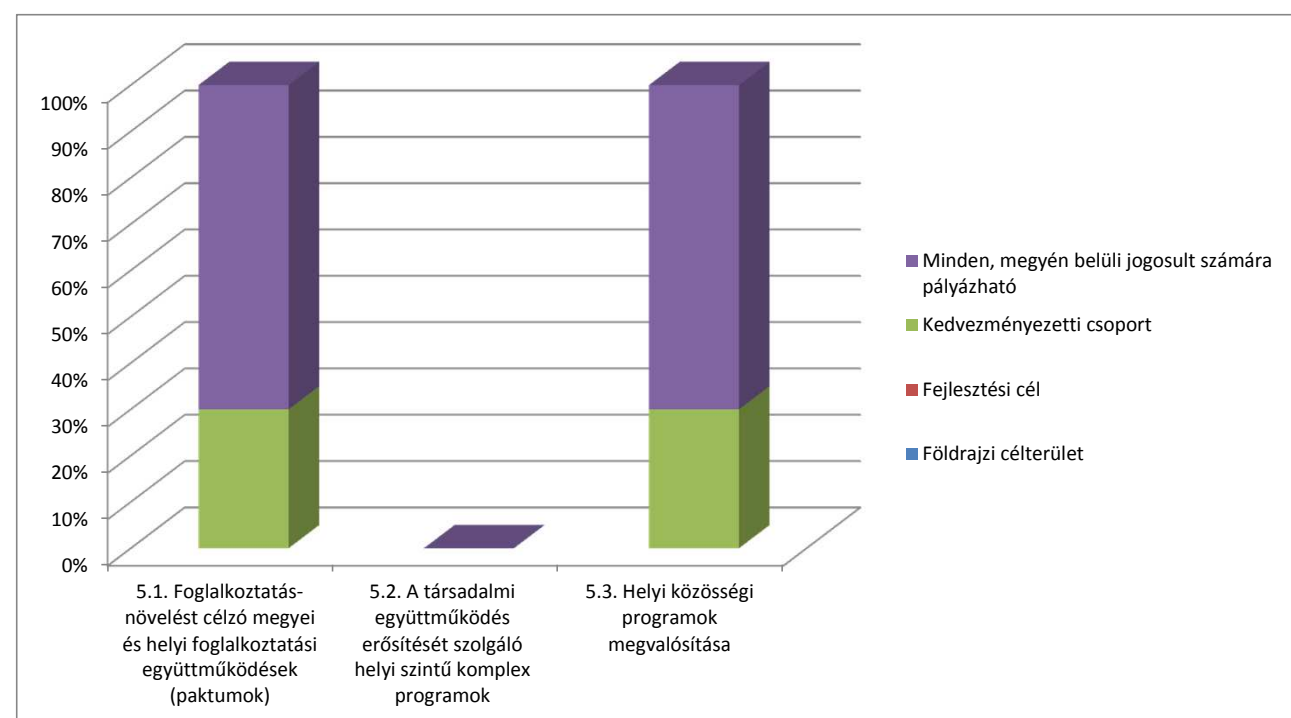
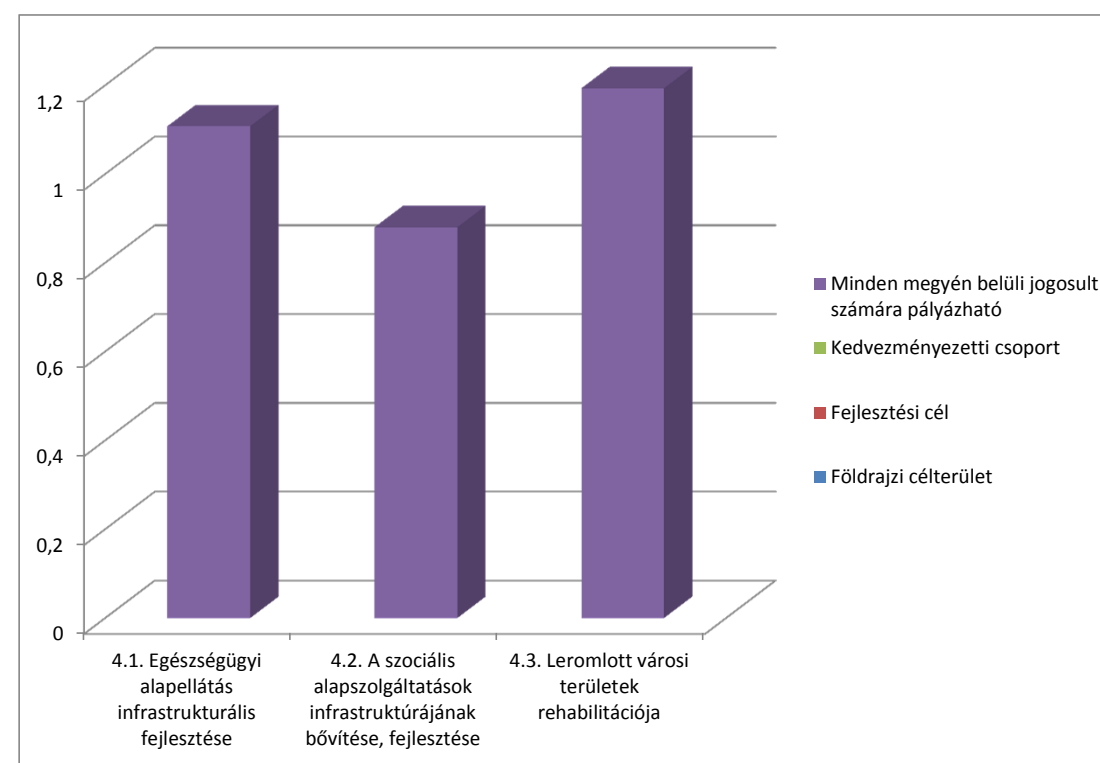
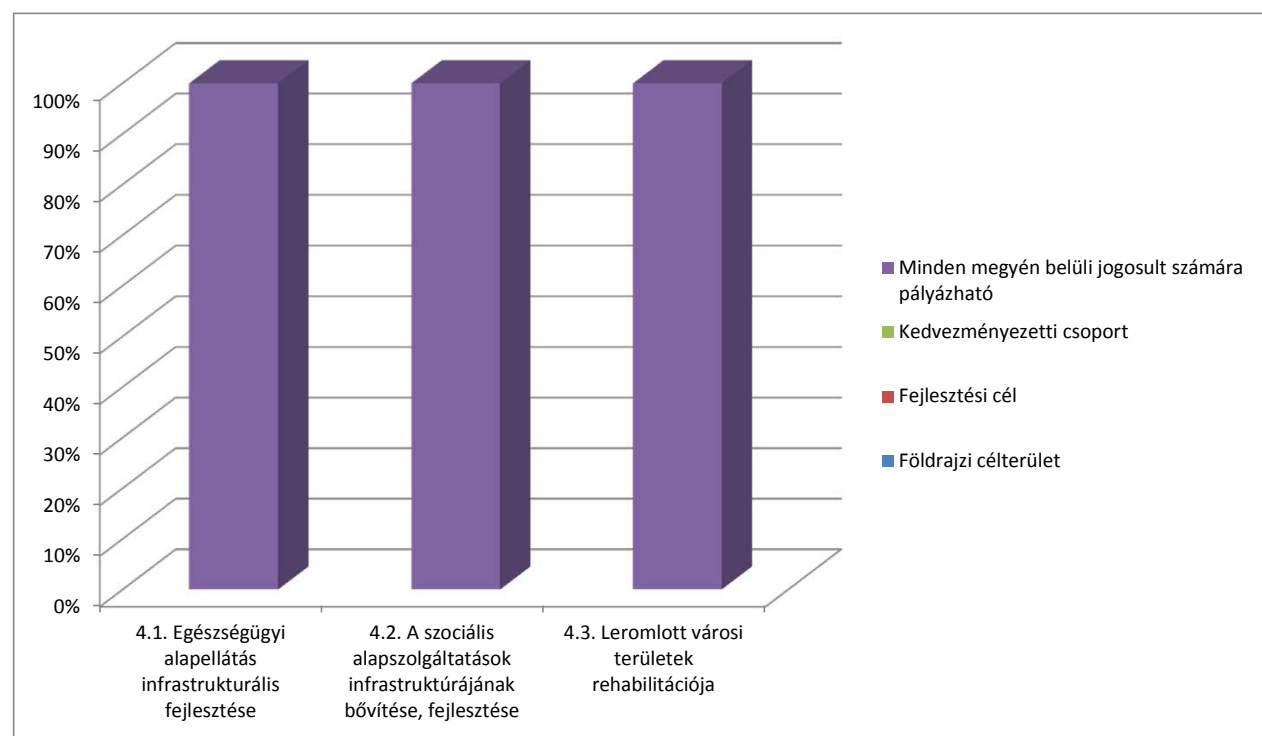

4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése		4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja
Forráskeret felhasználási módok	Földrajzi célterület	0,00%	0,00%	0,00%
	Fejlesztési cél	0,00%	0,00%	0,00%
	Kedvezményezett csoport	0,00%	0,00%	0,00%
	Minden megyén belüli jogosult számára pályázható	100,00%	100,00%	100,00%
	Ellenőrzés	100,00%	100,00%	100,00%

Prioritáson belüli intézkedésekenkénti forrásmegosztás (1 munkalap adatai)		1,107676823	0,880038101	1,193196742	3,180911667
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése					Ellenőrzés
Forráskeret felhasználási módok	Földrajzi célterület	0	0	0	0
	Fejlesztési cél	0	0	0	0
	Kedvezményezett csoport	0	0	0	0
	Minden megyén belüli jogosult számára pályázható	1,107676823	0,880038101	1,193196742	3,180911667
	Ellenőrzés:	1,107676823	0,880038101	1,193196742	3,180911667

5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés		5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása
Forráskeret felhasználási módok	Földrajzi célterület	0,00%	0,00%	0,00%
	Fejlesztési cél	0,00%	0,00%	0,00%
	Kedvezményezett csoport	30,00%	0,00%	30,00%
	Minden, megyén belüli jogosult számára pályázható	70,00%	0,00%	70,00%
	Ellenőrzés	100,00%	0,00%	100,00%

Prioritáson belüli intézkedésekenkénti forrásmegosztás (1 munkalap adatai)		3,412752671	0,444019103	0,762050599	4,618822373
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés					Ellenőrzés
Forráskeret felhasználási módok	Földrajzi célterület	0	0	0	0
	Fejlesztési cél	0	0	0	0
	Kedvezményezett csoport	1,023825801	0	0,22861518	1,252440981
	Minden, megyén belüli jogosult számára pályázható	2,38892687	0	0,533435419	2,922362289
	Ellenőrzés:	3,412752671	0	0,762050599	4,17480327

TOP prioritás/egyedi célkitűzés	Kimeneti indikátor neve	Mértékegysége	A megye által vállalt célérték ITP (2018) - ahol releváns	TOP (2018-as) célértékhez való hozzájárulás mértéke (%) - ahol releváns
1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére				
1.A	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	db		
	Vissza nem térítendő támogatásban részesülő vállalkozások száma	db		
	A nem pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozások száma	db		
	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe	ha	14	5,09%
	A rehabilitált talaj összkiterjedése	ha		
1.B	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	látogatás/év		
1.C	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	km	4	5,88%
1.D	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	134	5,36%
	Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db		
	Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db		
	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db		

TOP prioritás/egyedi célkitűzés	Kimeneti indikátor neve	Mértékegysége	Célértéke (2018)	TOP Célértéke (2023)
1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére				
1.A	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	db		8189
	Vissza nem térítendő támogatásban részesülő vállalkozások száma	db		189
	A nem pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozások száma	db		8000
	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe	ha	275	1373
	A rehabilitált talaj összterjedése	ha		504
1.B	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	látogatás/év		1116000
1.C	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	km	68	340
1.D	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	2500	12500
	Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db		11000
	Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db		2000
	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db		14750

TOP megyei forráskeret prioritásonként és intézkedésenként	A megye keretösszege prioritásonként és intézkedésenként	A megye aránya a TOP szintű intézkedésre eső teljes keretösszegeből	A megye intézkedésekre eső választott forráskerete	Arány a megye intézkedésenkénti választott forráskeretei alapján	TOP forrás-arányos indkátorértékek
298,45	15,37	5,15%	15,37	5,15%	
114,35	5,89	5,15%	5,89	5,15%	421,71
		5,15%		5,15%	9,73
		5,15%		5,15%	411,97
		5,15%		5,15%	70,71
		5,15%		5,15%	25,95
71,33	3,67	5,15%	3,67	5,15%	57470,40
51,13	2,63	5,15%	2,63	5,15%	17,51
61,64	3,17	5,15%	3,17	5,15%	643,71
		5,15%		5,15%	566,46
		5,15%		5,15%	102,99
		5,15%		5,15%	759,58

TOP prioritás/egyedi célkitűzés	Kimeneti indikátor neve	Mértékegysége	A megye választott intézkedésenkénti forráskeretei alapján számított indikátorértékei	A megye indikátorvállalása	Eltérések magyarázata
1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére					
1.A	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	421,71		
	Vissza nem térítendő támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	9,73		
	A nem pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	411,97		
	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe	ha	70,71		
	A rehabilitált talaj összterjedése	ha	25,95		
1.B	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	látogatás/év	57470,40		
1.C	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	km	17,51	17,51	
1.D	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	643,71	134,00	Nógrád megyében 170 bölcsődei férőhely van, amelyből 24 teljesen új.
	Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	566,46		
	Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	102,99		
	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	759,58		

TOP prioritás/egyedi célkitűzés	Kimeneti indikátor neve	Mértékegysége	A megye által vállalt célérték ITP (2018) - ahol releváns	TOP (2018-as) célértékhez való hozzájárulás mértéke (%) - ahol releváns
2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés				
2.A	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2	14368	5,15%
	Integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága	személy		
	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m		
	A rehabilitált talaj összterjedése	ha		
	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	m2		
	Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	m2		
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken				
3.A	Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma	db		
	Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések száma	db		
	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db		
	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km	12	5,00%
3.B	A középületek éves primerenergia-fogyasztásának csökkenése	kWh/év		
	A megújulóenergia-termelés további kapacitása	MW		
	Úvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	tonna CO ₂ egyenérték	1938	5,15%
	Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energia felhasználás csökkenés	PJ/év		
	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség	PJ/év		

TOP prioritás/egyedi célkitűzés	Kimeneti indikátor neve	Mértékegysége	Célértéke (2018)	TOP Célértéke (2023)
2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés				
2.A	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2	279000	1395000
	Integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága	személy		1240000
	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m		558000
	A rehabilitált talaj összterjedése	ha		19
	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	m2		168000
	Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	m2		1468000
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken				
3.A	Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma	db		21
	Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések száma	db		80
	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db		29
	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km	240	686
3.B	A középületek éves primerenergia-fogyasztásának csökkenése	kWh/év		25178763,14
	A megújulóenergia-termelés további kapacitása	MW		329,861
	Üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	tonna CO ₂ egyenérték	37631,877	376318,77
	Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energia felhasználás csökkenés	PJ/év		0,63
	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség	PJ/év		3,12

TOP megyei forráskeret prioritásonként és intézkedésenként	A megye keretösszege prioritásonként és intézkedésenként	A megye aránya a TOP szintű intézkedésre eső teljes keretösszegeből	A megye intézkedésekre eső választott forráskerete	Arány a megye intézkedésenkénti választott forráskeretei alapján	TOP forrás-arányos indkátorértékek
147,79	7,61	5,15%	7,61	5,15%	
147,79	7,61	5,15%	7,61	5,15%	71838,00
		5,15%		5,15%	63856,00
		5,15%		5,15%	28735,20
		5,15%		5,15%	0,98
		5,15%		5,15%	8651,46
		5,15%		5,15%	75597,27
200,99	10,35	5,15%	10,35	5,15%	
75,28	3,88	5,15%	3,88	5,15%	1,08
		5,15%		5,15%	4,12
		5,15%		5,15%	1,49
		5,15%		5,15%	35,33
125,71	6,47	5,15%	6,47	5,15%	1296625,13
		5,15%		5,15%	16,99
		5,15%		5,15%	19379,20
		5,15%		5,15%	0,03
		5,15%		5,15%	0,16

TOP prioritás/egyedi célkitűzés	Kimeneti indikátor neve	Mértékegysége	A megye által vállalt célérték ITP (2018) - ahol releváns	TOP (2018-as) célértékhez való hozzájárulás mértéke (%) - ahol releváns
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése				
4.A	Jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság	fő		
	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: házi orvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó üzemeltetési feladatok) egészségügyi	db	10	5,41%
	Újjonnan épített vagy felújított rendelők, tanácsadók száma	db		
	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	db		
4.B	Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	12	5,17%
	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²		
	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²		
	Integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága	fő		
	Szociális célú városrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma	fő		
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés				
5.A	A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma	szám	442	5,15%
5.B/5.C	Szociális városrehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű lakosság száma	fő		
	A helyi társadalmi akciókba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő		

TOP prioritás/egyedi célkitűzés	Kimeneti indikátor neve	Mértékegysége	Céltérteke (2018)	TOP Céltérteke (2023)
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése				
4.A	Jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság	fő		370000
	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó üzemeltetési feladatok egészségügyi újonnan épített vagy felújított rendelők, tanácsadók száma)	db	185	925
	Újonnan épített vagy felújított rendelők, tanácsadók száma	db		617
	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	db		244
4.B	Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	232	1160
	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²		9000
	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²		139000
	Integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága	fő		1564000
	Szociális célú városrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma	fő		267000
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés				
5.A	A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma	szám	8580	42900
5.B/5.C	Szociális városrehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű lakosság száma	fő		106800
	A helyi társadalmi akciókba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő		133000

TOP megyei forráskeret prioritásonként és intézkedésenként	A megye keretösszege prioritásonként és intézkedésenként	A megye aránya a TOP szintű intézkedésre eső teljes keretösszegeből	A megye intézkedésekre eső választott forráskerete	Arány a megye intézkedésenkénti választott forráskeretei alapján	TOP forrás-arányos indikátorértékek
61,77	3,18	5,15%	3,18	5,15%	
21,51	1,11	5,15%	1,11	5,15%	19053,81
		5,15%		5,15%	47,63
		5,15%		5,15%	31,77
17,09	0,88	5,15%	0,88	5,15%	12,57
23,17	1,19	5,15%	1,19	5,15%	59,74
		5,15%		5,15%	463,47
		5,15%		5,15%	7158,05
		5,15%		5,15%	80540,96
		5,15%		5,15%	13749,64
89,69	4,62	5,15%	4,62	5,15%	
66,27	3,41	5,15%	3,41	5,15%	2209,21
23,42	1,21	5,15%	1,21	5,15%	5499,86
		5,15%		5,15%	6849,07

ÜTEMEZÉS

Megye neve:	megye
Megye ITP neve:	NÓGRÁD
Megye forráskeret (Mrd Ft):	41,12954541

Prioritás	Intézkedések	intézkedésre eső összeg	2015				2016			
			1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né
1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	5,889	0,000		0	0,5	0	0	2,8	0
	1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	3,673	0,000		0	2,138	0	0	1,535	0
	1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	2,633	0,000		0	0,339	0	0	1,8	0
	1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	3,174	0,000		0,629	0	0	0	0	0
2. Vápai közhasznosítási, népességmegtartó településfejlesztés	2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés	7,610	0,000		0	1,31	0	0	0	4,15
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	3,876	0,000		0	0	0	0	2,224	0
	3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése	6,474	0,000		0	4,235	0	0	2,239	0
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	1,108	0,000		0	0,636	0	0	0,472	0
	4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	0,880	0,000		0	0,631	0	0,249	0	0
	4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja	1,193	0,000		0	0	0,587	0	0	0
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés	5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	3,413	0,000		0	2,425	0	0	0,988	0
	5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	0,444	0,000		0	0,224	0	0	0	0,22
	5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása	0,762	0,000		0	0,225	0	0	0	0

ÜTEMEZÉS

Megye neve:	megye	
Megye ITP neve:	NÓGRÁD	
Megye forráskeret (Mrd Ft):	41,12954541	

Prioritás	Intézkedések	2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023	
		1.fé	2.fé	1.fé	2.fé	1.fé	2.fé	1.fé	2.fé	1.fé	2.fé	1.fé	2.fé	1.fé	2.fé
1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	0	2,589	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	0	0,494	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	2,545	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Városi gazdasági környezet fejlesztése	2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés	0	2,15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	1,652	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja	0,606	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés	5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása	0,537	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM
REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI
PROGRAMOKÉRT FELELŐS HELYETTES
ÁLLAMTITKÁR**

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI SABLON

NÓGRÁD MEGYE

INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAM 2.0 ELSŐ MUNKAVÁLTOZATÁNAK MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSÁHOZ

Formai előírások

Sorszám	Szemponthoz tartozó megnevezés	Igen/Nem/Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele <i>(amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)</i>
1	Az ITP formailag megfelel-e a 2.0. útmutató formai követelményeinek?	IGEN	A főbb fejezetcímek elnevezései követik az útmutatóban foglaltakat.	RFP IH	✓
2	Valamennyi kért információt tartalmazza? Minden fejezetet és mellékletet maradéktalanul feltöltötték?	NEM	A fejezetek főbb tartalmi elemeiben teljesítik az útmutató által elvártakat, azonban többnyire csak vázlatos kifejtéssel. Az excel melléklet munkalapjai közül nem került feltöltésre a forrás-felhasználási módokat rögzítő munkarész, ugyanakkor Az indikátoros táblázatban a megye indikátorvállalásainak értékei hiányoznak egyes helyeken.	RFP IH	✓
3	Minden kért mellékletet	RÉSZBEN	Minden melléklet beérkezett, azonban csak pdf formátumban.	RFP IH	✓

Nemzetgazdasági Minisztérium
1051 Budapest, József nádor tér 2-4.

| 1

	megküldtek?		Kérjük a szöveges állomány doc vagy docx formátumú, a táblázatok xls formátumú megküldését a könnyebb feldolgozhatóság érdekében.		
4.	A mellékletek formátuma megfelel a megküldött sablonnak?	IGEN	A mellékletek az előírtaknak megfelelnek.	RFP IH	✓
5.	Az excel mellékletek minden munkalapját feltöltötték?	NEM	A forrás-felhasználási módokat rögzítő munkarész hiányzik.	RFP IH	✓

A főbb fejezetek tartalmi megfelelése

1. Bevezető fejezet - Az Integrált területi program (ITP) készítésének célja, tervezésének körülményei

Sorszám	Szemponthoz megnevezése	Igen/Nem /Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele <i>(amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)</i>
1.	Tartalmaz módszertani bevezetőt, amely kitér a tervezés körülményeire is?	RÉSZBEN	A vázlatosan említést tesz a tervezés körülményeiről, azonban nem tér ki a TOP azon speciális céljaira, amelyek megvalósulását az ITP-ben foglaltak teljesülése szolgálná. A tervezési környezetet szabályozó jogszabályok hivatkozása is elmaradt.	RFP IH	✓
2.	Hivatkozta-e került-e az ITP-t megalapozó dokumentumok (helyzetfeltáró munkarész, koncepció, program) közgyűlési jóváhagyását a módszertani bevezetőben?	IGEN	A fontosabb tervezési kulcsdokumentumok tekintetében fel van tüntetve a közgyűlési határozat azonosítója és meghozatalának ideje.	RFP IH	✓

Sorszám	Szempont megnevezése	Igen/Nem/Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele <i>(amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)</i>
3.	Bemutatták az ITP készítés, illetve az azt megelőző megyei tervezési fázisok partnerségi folyamatát?	RÉSZBEN	A bevezető röviden szól a tervezés folyamatáról, azonban konkrétan nem kerül megjelölésre, hogy milyen partnerek/szakértők bevonásával készült az ITP, ennek pótlása szükséges. A végleges változatban pontosan meg szükséges adni a folyamatban résztvevők körét, melynek során kerülni szükséges az általános megfogalmazásokat (pl. szakértők, munkatársak, stb.).	RFP IH	✓
4.	Bemutatták az ITP készítésének folyamatát?	NEM	Ki kell térni arra is, hogy a területi tervezési folyamat során a megye milyen szakmai szintű megállapodásokat, egyeztetéseket folytatott le az ITP elkészítése érdekében.	RFP IH	✓

2. Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer

Sorszám	Szempont megnevezése	Igen/Nem/Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele <i>(amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)</i>
1.	Rögzítik és bemutatják-e a megye által meghatározott Területi Kiválasztási Kritériumokat? Markánsan elkülönítve jelenítik-e meg a kötelező és a megye által meghatározott	IGEN	A kötelező kiválasztási kritériumok nem kerülnek bemutatásra. A választott kiválasztási kritériumok indoklása táblázatos formában, kissé vázlatosan van feltüntetve.	RFP IH	A döntés alapjául szolgáló közgyűlési előterjesztésben sem volt részletesebb információ.

Sorszám	Szemponthoz tartozó megnevezés	Igen/Nem/Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele (amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)
	szempontokat?				
2.	A megye által választott/meghatározott Területi Kiválasztási Kritériumok mindegyike a TOP logikának megfelelő indoklással van alátámasztva?	IGEN	A megye által megjelölt kiválasztási kritériumok illeszkednek a TOP logikájához. Szempont, hogy a fejlesztések illeszkednek a megyei területfejlesztési program céljaihoz, mely a valós térségi, és helyi szinten jelentkező fejlesztési igényekre történő reagálást jelzi, továbbá hozzájárulnak a gazdasági növekedéshez és belső területi kiegyenlítődéshez, mely szintén egybevág a TOP fejlesztéspolitikai logikájával.	NGM TTF	✓
3.	A megye által meghatározott Területi Kiválasztási Kritériumok illeszkednek a nemzeti szintű (OFTK) területfejlesztési célokhoz?	IGEN	Mivel az ITP jelentős részben a megyei stratégiai dokumentumokra épül, azok pedig az OFTK célkitűzéseit figyelembe vették, így e feltétel alapvetően teljesül.	NGM TTF	✓
4.	A megye által meghatározott Területi Kiválasztási Kritériumok illeszkednek a megye közgyűlés által elfogadott területfejlesztési koncepciójában és programjában jelölt célkitűzésekhez?	IGEN	A megye által megjelölt kiválasztási kritériumok összhangban vannak a megyei területfejlesztési dokumentumok céljaival, mivel az ITP jelentős részben ezekre épül.	NGM TTF	✓

3. AZ ITP stratégiájának, célrendszerének, integráltságának megfelelősége

Sorszám	Szemponthoz megnevezése	Igen/Nem/Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele (amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)
1.	Bemutatják-e az ITP beavatkozási logikáját? Leírták-e azon elveket, amelyek az ITP alapját képezik, amelyek mentén az ITP felépül?	RÉSZBEN N	A következőkben kifejtett ITP célok azonban teljes egészében megegyeznek a megyei területfejlesztési program céljaival, azok leírása is (szűkítve bár, de) szó szerint átveszi a megyei program szövegét. A megyei területfejlesztési program vélhetően a megye teljes fejlesztési szükségleteire kiterjed, a TOP azonban ezeknek csak egy részét tartalmazza, ezért az ITP-ben a kettő metszetének, azaz csak a TOP által finanszírozható megyei fejlesztési elképzeléseknek a megjelenítése az elvárás, illetve ezeknek szükséglet alapú alátámasztása.	NGM TTF	✓
2.	A területi szereplő által megjelölt területi szempontok illeszkednek-e a nemzeti szintű (OFTK) területfejlesztési célokhoz?	IGEN	Az ITP-ben megjelenő területfejlesztési, térszerkezeti szempontok összhangban vannak az OFTK céljaival (pl. többközpontú térszerkezetet - nagytárségi csomóponttá válás).	NGM TTF	✓
3.	A területi szereplő által megjelölt területi szempontok illeszkednek-e a TOP területfejlesztési céljaihoz?	RÉSZBEN N	Mivel a TOP közvetve hozzájárul a hátrányos helyzetű térségek fejlesztéséhez, javasoljuk a megyében lévő LHH térségek figyelembevételét, a területükön tervezett fejlesztések kiválasztási preferenciájának biztosítását.	NGM TTF	<i>A területfejlesztési program elkészülését követően jelent meg a Kormány 106/2015. számú rendelete a kedvezményezett járások besorolásáról. Nógrád megye összes járása szerepel a kedvezményezett járások listáján, ami azt jelenti, hogy helyzetüket tekintve a nyugat-nógrádi és kelet-nógrádi térségek közeledtek egymáshoz. Ezen túl a Szécsényi Járás „komplex programmal fejlesztendő” besorolásba került.</i>
4.	Az ITP-ben	RÉSZBEN	Az ITP céljai megegyeznek a megyei	NGM TTF	<i>Járások megváltozott besorolásával magyarázható</i>

Sorszám	Szempontra megnevezése	Igen/Nem/Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele (amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)
	megfogalmazott fejlesztési elképzelések/irányok illeszkednek-e a megye területfejlesztési programjának prioritásaihoz és a koncepciójában jelölt célkitűzésekhez?	N	területfejlesztési program célrendszerével. Ugyanakkor az egyes célkitűzéseknél a megyei területfejlesztési programban alkalmazott területi preferenciák sajnálatos módon már nem köszönnek vissza a célok elérését szolgáló fejlesztési források felhasználásnak meghatározása során.		(ld. fent).
5.	Az ITP-ben jelölt célok belső kapcsolatrendszerét, integráltságát, különösen a területi integráltságot, bemutatják-e?	IGEN	Mivel az ITP célok megegyeznek a megyei területfejlesztési program céljaival, így a megyei célok közötti belső kapcsolatrendszer kerül bemutatásra.	NGM TTF	✓
6.	Bemutatják-e a megye és a területén található MJV(ok) fejlesztési elképzeléseinek összhangját?	IGEN	A bemutatja Nógrád megye és Salgótarján MJV stratégiai céljai közötti kapcsolódást megyei program és ITS szintjén.	NGM TTF	✓ + Az ITP-k a 2015. május 7-i közgyűlések alkalmával egymásnak bemutatásra kerülnek mindkét területi szereplőnél.
7.	Az ITP-ben jelölt célok külső kapcsolatrendszerét bemutatják-e?	IGEN	Nógrád megye és a szomszédos megyék fejlesztési céljai közötti kapcsolódás rövid szöveges összegzésben is bemutatásra kerül. Javasoljuk az országos ágazati fejlesztésekhez való kapcsolódások feltüntetésének megfontolását. Az országhatáron átnyúló fejlesztési elképzelésekre való utalás a megyei területfejlesztési program területi céljai között megjelenik (a szlovák határmenti térség határon átnyúló kapcsolatainak javítása elsősorban közlekedési, gazdasági téren).	NGM TTF	✓

4. ITP forrásallokáció

1. prioritás

Sorszám	Szempont megnevezése	Igen/Nem/Részben	Minősbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele <i>(amennyiben a minősbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)</i>
1.	Rögzítik-e az 1. prioritáshoz kapcsolódó forrásallokációt?	IGEN	Minden vonatkozó intézkedéshez rögzítésre került forrás, mely a táblázatos állományban került csak rögzítésre.	RFP IH	✓
2.	Röviden bemutatják-e az eltérést az OP arányos felosztáshoz képest? Indokolják-e az eltéréseket?	NEM RELEVÁNS	Nem történt az OP arányos felosztáshoz képest elmozdulás.	RFP IH	✓
3.	A forrásallokációval arányos-e a megye által tett indikátorvállalás?	RÉSZBEN	A prioritás három eredményességmérési keretbe tartozó indikátorából csak kettő hozza a forrásarányos célértéket, a bölcsődei férőhellyel kapcsolatos indikátor alulteljesít. Kiemelendő ugyanakkor, hogy a vonatkozó táblázatból nem derül ki egyértelműen a megye által vállalni szándékozott célérték, csak a szöveges állomány figyelembe vételével következtethető ki a tervezői szándék. Ennek egyértelműsítése a végleges változat táblázatában elengedhetetlen.	RFP IH	✓
4.	Bemutatják-e a forrás felhasználási módokat? Kapcsolódik-e szöveges	NEM	A szöveges dokumentum forrásallokációra vonatkozó összefoglalója értelmében a megye	RFP IH	✓

Sorszám	Szempontra megnevezése	Igen/Nem/Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatok	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele <i>(amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)</i>
	magyarázat, az egyes forrás felhasználási módokhoz?		minden prioritás minden intézkedésének teljes keretét az összes támogatásra jogosult szereplő számára elérhetővé kívánja tenni.		
5.	A megyei területfejlesztési koncepció és program szempontjából megfelelően indokolt-e a megye által javasolt forrásallokáció, a forrásarányok esetleges eltolódása?	RÉSZBEN	A megye az indikátorok teljesíthetőségével és a felmerült igényekkel indokolja az általa javasolt, új forrásallokációt. Javasoljuk azonban az indoklás bővebb kifejtését a megyei programban azonosított fejlesztési szükségletek alapján (pl. megyei programban megjelenik a termelési kapacitások növelésének igénye)	NGM TTF	✓
6.	A meghatározott forrás felhasználási módok illeszkednek-e az OFTK és a TOP területfejlesztési céljaihoz és szempontjaihoz?	RÉSZBEN	A megye az összes intézkedés esetében a teljes keretét nyitva hagyta minden megyén belül jogosult kedvezményezett számára. Mivel Nógrád megye számos hátrányos helyzetű térséggel rendelkezik, ezért szakpolitikai szempontból indokolt a hátrányos helyzetű térségek elkülönítése főként az 1.1 intézkedés helyi gazdaságfejlesztési, és az 1.3 intézkedés infrastruktúra-fejlesztési kapcsán. A forrás felhasználásának hatékonysága miatt célszerű a turisztikai fejlesztések kapcsán nevesíteni a megyei szinten jelentősebb vonzerővel bíró térségeket, településeket.	NGM TTF	Minden térségünk hátrányos helyzetű a legfrissebb járási besorolás alapján (ld. fenn). A turisztikai fejlesztések esetén kiemelt az ökoturisztika területe. Ezek a potenciális célpontok (Mátra, Cserhát, Börzsöny, Karancs-Medves) a megye egész területét lefedik, ráadásul elindultak már ilyen hálózatos kezdeményezések.
7.	Az intézkedésként	RÉSZBEN	A megye a TOP forrásainak	NGM TTF	Ld. előbb.

Sorszám	Szempont megnevezése	Igen/Nem/Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatjai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele <i>(amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)</i>
	meghatározott forrás felhasználási módok kiválasztásának indoklása illeszkedik-e a megye célkitűzéseibe?		<i>felhasználása során nem kíván élni a területi vagy célcsoport alapú vagy kedvezményezettek szerinti preferenciákkal. A megyei területfejlesztési programban foglaltak alapján ugyanakkor javasoljuk megjeleníteni egyrészt a hátrányos helyzetű térségek körét, Mindezt indokolja a megyei területfejlesztési program, az ITP és ezzel párhuzamosan a TOP térségi felzárkóztatási, kiegyenlítődési tartalma, amely a megye kiválasztási kritériumai között is szerepel. Ezen túlmenően indokolt lenne a turisztikai beavatkozásoknál is területi preferenciát jelölni, mivel a megyei Közgyűlés által elfogadott program többször hivatkozza a jelentősebb turisztikai térségek: fejlesztésének preferenciáját a megyén belül.</i>		

További fontos szakmai szempontok, amelyek figyelembevétele javasolt a prioritás kialakítása során:

TOP 1.1

Az intézkedés vonatkozásában a megyei által ismert szakmai követelményrendszer időközben megváltozott és az intézkedésen belül 3 alintézkedés került kialakításra („Ipari Park és iparterület fejlesztése”, „Inkubátorház fejlesztés”, ill. az agrárlogisztikai fejlesztéseket célzó „Helyi gazdaságfejlesztés”), amelyek önálló felhívásokban kerülnek meghirdetésre. Ennek keretében az ütemezés és a forrásallokáció felülvizsgálata szükséges.

TOP 1.2

A turizmusra vonatkozóan hiányzik a fejlesztési területek meghatározása, nem derül ki az ITP-ből, hogy a tervezett 3,673 mrd Ft pontosan milyen turisztikai célok megvalósítását szolgálja.

TOP 1.4: A „Fejlesztett 0-3 éves gyerekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma”, „Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyerekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma” indikátorok vállalásai jelentősen alulmaradnak a TOP 1.4. intézkedésen belüli forrásarányos indikátorokhoz képest. Tekintettel arra, hogy „Fejlesztett 0-3 éves gyerekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma” indikátor teljesítménykeretes, kérjük felülvizsgálatát.

Összesen 170 férőhely van jelenleg a megyében, amiből 24 teljesen új. Munkahelyek hiányában nincs a vállaltnál több új férőhelyre igény.

A „Fejlesztett 3-6 éves gyerekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma”, és az „Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyerekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma” indikátorok tekintetében a megye indikátorvállalásai nem kerültek feltüntetésre. Kérjük a táblázat kitöltését.

A kísérőlevél szerint az eredményességi keretbe nem tartozó indikátorokat nem kell feltüntetni.

2. prioritás

Sorszám	Szempont megnevezése	Igen/Nem/Részből	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele <i>(amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)</i>
1.	Rögzítik-e a 2. prioritáshoz kapcsolódó forrásallokációt?	IGEN	A vonatkozó intézkedéshez rögzítésre került forrás, mely a táblázatos állományban került csak rögzítésre.	RFP IH	✓
2.	Röviden bemutatják-e az eltérést az OP arányos felosztáshoz képest? Indokolják-e az eltéréseket?	NEM RELEVÁNS	Nem történt az OP arányos felosztáshoz képest elmozdulás.	RFP IH	✓
3.	A forrásallokációval arányos-e a megye által tett indikátorvállalás?	IGEN	A prioritás eredményességmérési keretbe tartozó indikátora hozza a forrásarányos célértéket. Kiemelendő ugyanakkor, hogy a vonatkozó táblázatból nem derül ki egyértelműen a megye által vállalni szándékozott célérték, csak a szöveges állomány figyelembe vételével következtethető ki a tervezői szándék. Ennek egyértelműsítése a végleges változat táblázatában elengedhetetlen.	RFP IH	✓
4.	Bemutatják-e a forrás felhasználási módokat?	NEM	A szöveges dokumentum forrásallokációra vonatkozó	RFP IH	✓

Sorszám	Szempont megnevezése	Igen/Nem /Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele <i>(amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)</i>
	Kapcsolódik-e szöveges magyarázat, az egyes forrás felhasználási módokhoz?		összefoglalója értelmében a megye minden prioritás minden intézkedésének teljes keretét az összes támogatásra jogosult szereplő számára elérhetővé kívánja tenni.		
5.	A megyei területfejlesztési koncepció és program szempontjából megfelelően indokolt-e a megye által javasolt forrásallokáció, a forrásarányok esetleges eltolódása?	NEM MEGÍTÉL HETŐ	A megye által az egyes prioritások között alkalmazott forrásallokáció megegyezik a TOP öt prioritástengelyéhez tartozó forraskeret belső arányaival. Az ITP-ben nem szerepel indoklás arra nézve, hogy valóban reális, elfogadható-e a város számára a TOP belső arányait tükröző allokáció, illetve nincs utalás arra nézve sem, hogy a koncepció helyzetfeltáró részeiben azonosított szükségletek mekkora allokációt igényelnek. Ezen utalásokat pótolni szükséges. Az intézkedésben a megye által tervezett fejlesztések, elérendő célok rövid bemutatását szintén pótolni szükséges, mert érdemi információ hiányában nem megítélhet a megye forrás felhasználási szándékainak megalapozottsága.	NGM TTF	✓
6.	A meghatározott forrás felhasználási módok illeszkednek-e az OFTK és a TOP területfejlesztési céljaihoz és szempontjaihoz?	részben	A megye az összes intézkedés esetében a teljes keretet nyitva hagyta minden megyén belül jogosult kedvezményezett számára. Az allokáció meghatározásánál kérjük figyelembe venni, hogy a TOP Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés c. intézkedése „elsődlegesen a gazdaságfejlesztést célozza, azzal, hogy a vállalkozások, befektetők és lakosság számára is	NGM TTF	Később kívánjuk a lehatárolást megtenni, miután ismertté válik a városok Integrált Településfejlesztési Stratégiájának tartalma, illetve az illeszkedő beavatkozások. Az ütemtervben 2015-ben csak a forrás 17%-át nyitjuk meg belterületi csapadékvíz elvezetésre.

Sorszám	Szempont megnevezése	Igen/Nem/Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele (amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)
			vonzó, a gazdasági funkciókat erősítő települési környezet kialakítását ösztönzi (a kizárólag reprezentatív célokat szolgáló – a TOP gazdaságfejlesztési céljaihoz nem illeszkedő – közterület-fejlesztések nem támogathatóak). Ennek alapján a gazdaság élénkítését közvetlenebbül szolgáló, integrált településfejlesztési beavatkozások megvalósítását ösztönözzük szemben a kisebb léptékű környezetvédelmi infrastrukturális fejlesztésekkel szemben.		
7.	Az intézkedésenként meghatározott forrás felhasználási módok kiválasztásának indoklása illeszkedik-e a megye célkitűzéseivel?	RÉSZBEN	A területfejlesztési program szerint a városfejlesztési akciók megvalósítása a megye városi ranggal rendelkező településeiben, kiemelten a járásközpontok területén javasolt. Az intézkedésben jelölt területi fókusz javasolt alkalmazni a megyei ITP forrásfelhasználása során is.	NGM TTF	Ld. fent.

További fontos szakmai szempontok, amelyek figyelembevétele javasolt a prioritás kialakítása során:

TOP 2.1

Az intézkedés vonatkozásában tett **kötelezettségvállalási ütemterv felülvizsgálatra szorul**. Tekintettel arra, hogy a megye által ismert szakmai követelmény időközben megváltozott és az **intézkedésen belül 3 alintézkedés került** kialakításra (Barnamező, Zöld város, Csapadékvíz elvezetés), amelyek **önálló felhívásokban** kerülnek meghirdetésre, szükséges meghatározni mindhárom altéma kapcsán, hogy az egyes altémák vonatkozásában mekkora összegben tervez kötelezettségvállalást tenni a megye, és mikor. Az összegek és dátumok meghatározásánál kérjük az alábbiakat figyelembe venni:

- a tématerület három altémája közül a **Barnamező és Zöld város felhívásai komplex projektek megvalósítását irányozzák elő**. Ennek értelmében a felhívások keretét úgy kell meghatározni, hogy az legalább egy támogatható projekt vonatkozásában elérje a felhívástervezet szerinti minimálisan igényelhető támogatási összeget;
- a későbbi évek meghirdetéseivel szükséges figyelembe venni, hogy mind a kármentesítési feladatot magában foglaló Barnamezős projektek, mind a Zöld város felhívás keretében indított **komplex projektek kidolgozása és végrehajtása időigényes, ezért mind a legkorábbi, mind a legkésőbbi kötelezettségvállalás időpontját ezen körülmény alapján kell meghatározni. Az ITP ütemezése szerinti 2015 utolsó negyedévében tett kötelezettségvállalás legfeljebb a Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények fejlesztése esetében lesz tartható.**

3. prioritás

Sorszám	Szemponthoz megnevezése	Igen/Nem/Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele <i>(amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)</i>
1.	Rögzítik-e a 3. prioritáshoz kapcsolódó forrásallokációt?	IGEN	Mindkét vonatkozó intézkedéshez rögzítésre került forrás, mely a táblázatos állományban került csak rögzítésre.	RFP IH	✓
2.	Röviden bemutatják-e az eltérést az OP arányos felosztáshoz képest? Indokolják-e az eltéréseket?	NEM RELEVÁNS	Nem történt az OP arányos felosztáshoz képest elmozdulás.	RFP IH	✓
3.	A forrásallokációval arányos-e a megye által tett indikátorvállalás?	IGEN	A prioritás mindkét eredményességmérési keretbe tartozó indikátora hozza a forrásarányos célértéket. Kiemelendő ugyanakkor, hogy a vonatkozó táblázatból nem derül ki egyértelműen a megye által vállalni szándékozott célérték, csak a szöveges állomány figyelembe vételével következtethető ki a tervezői szándék. Ennek egyértelműsítése a végleges változat táblázatában elengedhetetlen.	RFP IH	✓
4.	Bemutatják-e a forrás felhasználási módokat? Kapcsolódik-e szöveges magyarázat, az egyes forrás felhasználási	NEM	A szöveges dokumentum forrásallokációra vonatkozó összefoglalója értelmében a megye minden prioritás minden intézkedésének teljes keretét az	RFP IH	✓

Sorszám	Szempont megnevezése	Igen/Nem /Részben	Minősbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele (amennyiben a minősbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)
	módokhoz?		összes támogatásra jogosult szereplő számára elérhetővé kívánja tenni.		
5.	A megyei területfejlesztési koncepció és program szempontjából megfelelően indokolt-e a megye által javasolt forrásallokáció, a forrásarányok esetleges eltolódása?	NEM MEGÍTÉLHETŐ	A megye által az egyes prioritások között alkalmazott forrásallokáció megegyezik a TOP öt prioritástengelyéhez tartozó forráskeret belső arányaival. Az ITP-ben nem szerepel indoklás arra nézve, hogy valóban reális, elfogadható-e a város számára a TOP belső arányait tükröző allokáció, illetve nincs utalás arra nézve sem, hogy a koncepció helyzetfeltáró részeiben azonosított szükségletek mekkora allokációt igényelnek. Ezen utalásokat pótolni szükséges. Az intézkedésben a megye által tervezett fejlesztések, elérendő célok rövid bemutatását szintén pótolni szükséges, mert érdemi információ hiányában nem megítélhető a megye forrás felhasználási szándékainak megalapozottsága.	NGM TTF	✓
6.	A meghatározott forrás felhasználási módok illeszkednek-e az OFTK és a TOP területfejlesztési céljaihoz és szempontjaihoz?	RÉSZBEN	Különösebb területi szempont sem a 3.1 sem a 3.2 intézkedés esetében nem azonosítható, azonban ez annyiban alátámasztható – főként az önkormányzati energetikai fejlesztések tekintetében – hogy az energiahatékonyság növelése lényegében a megye minden településén kiemelt célkitűzés. Ezt alátámasztja a megyei területfejlesztési program is, melynek kiemelt horizontális célkitűzés a térségi energiahatékonyság növelése.	NGM TTF	✓

Sorszám	Szempontra megnevezése	Igen/Nem/Részenben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatok	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele (amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)
7.	Az intézkedésenként meghatározott forrás felhasználási módok kiválasztásának indoklása illeszkedik-e a megye célkitűzéseire?	RÉSZBEN	A forrásfelhasználás indoklása tömör magyarázatot ad a felhasználási módok alkalmazására, ez szakmailag indokolható, hiszen a fentiek értelmében amennyiben minden településen azonosított szükséglet az energiahatékonyság javítása, úgy indokolt a forrásfelhasználás ilyen típusú elosztása. Ugyanakkor a közlekedésfejlesztési források tekintetében javasolt megvizsgálni a városok kiemelését.	NGM TTF	A megyének mindössze két városában van helyijárat közlekedés. Megfelelő igény hiányában nem tettünk a városok számára lehatárolást.

4. prioritás

Sorszám	Szempontra megnevezése	Igen/Nem/Részenben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatok	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele (amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)
1.	Rögzítik-e a 4. prioritáshoz kapcsolódó forrásallokációt?	IGEN	Mindhárom vonatkozó intézkedéshez rögzítésre került forrás, mely a táblázatos állományban került csak rögzítésre.	RFP IH	✓
2.	Röviden bemutatják-e az eltérést az OP arányos felosztáshoz képest? Indokolják-e az eltéréseket?	NEM RELEVÁNS	Nem történt az OP arányos felosztáshoz képest elmozdulás.	RFP IH	✓
3.	A forrásallokációval arányos-e a megye által tett indikátorvállalás?	IGEN	A prioritás mindkét eredményességmérési keretbe tartozó indikátora hozza a forrásarányos célértéket. Kiemelendő ugyanakkor, hogy a	RFP IH	✓

Sorszám	Szemponthoz tartozó megnevezés	Igen/Nem /Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele <i>(amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)</i>
			vonatkozó táblázatból nem derül ki egyértelműen a megye által vállalni szándékozott célérték, csak a szöveges állomány figyelembe vételével következtethető ki a tervezői szándék. Ennek egyértelműsítése a végleges változat táblázatában elengedhetetlen.		
4.	Bemutatják-e a forrás felhasználási módokat? Kapcsolódik-e szöveges magyarázat, az egyes forrás felhasználási módokhoz?	NEM	A szöveges dokumentum forrásallokációra vonatkozó összefoglalója értelmében a megye minden prioritás minden intézkedésének teljes keretét az összes támogatásra jogosult szereplő számára elérhetővé kívánja tenni.	RFP IH	✓
5.	A megyei területfejlesztési koncepció és program szempontjából megfelelően indokolt-e a megye által javasolt forrásallokáció, a forrásarányok esetleges eltolódása?	NEM MEGÍTÉLHETŐ	A megye által az egyes prioritások között alkalmazott forrásallokáció megegyezik a TOP öt prioritástengelyéhez tartozó források belső arányaival. Az ITP-ben nem szerepel indoklás arra nézve, hogy valóban reális, elfogadható-e a város számára a TOP belső arányait tükröző allokáció, illetve nincs utalás arra nézve sem, hogy a koncepció helyzetfeltáró részeiben azonosított szükségletek mekkora allokációt igényelnek. Ezen utalásokat pótolni szükséges. Az intézkedésben a megye által tervezett fejlesztések, elérendő célok rövid bemutatását szintén pótolni szükséges,	NGM TTF	✓

Sorszám	Szempont megnevezése	Igen/Nem/Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele (amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)
			mert érdemi információ hiányában nem megítélhet a megye forrás felhasználási szándékainak megalapozottsága.		
6.	A meghatározott forrás felhasználási módok illeszkednek-e az OFTK és a TOP területfejlesztési céljaihoz és szempontjaihoz?	RÉSZBEN	Mivel az egészségügyi és szociális alapellátás fejlesztése tekintetében minden település érintett lehet, így területi preferenciát nehéz megállapítani. Azonban a hátrányos helyzetű, vagy periférián elhelyezkedő települések (főként a komplex programmal fejlesztendő járások) szociális és egészségügyi alapellátása, a szolgáltatás-minőségének javítása lehet adott esetben kiemelt célterület. Ennek vizsgálata ajánlott, és ezzel egyértelműen kimutatható lenne az OFTK területi céljaihoz történő hozzájárulás is. Ugyanakkor a szociális város rehabilitációs, TOP 4.3 intézkedés forrásai kifejezetten a leromlott városi területek fejlesztését célozzák, így e tekintetben is érdemes lehet a későbbiekben megjelölni a városok körét.	NGM TTF	A TOP 4.1. és 4.2. intézkedések esetén a komplex programmal segítő egyetlen járásban javasoljuk a bírálatnál preferenciák biztosítását. Külön forráskeretet nem alakítottunk a források szűkössége miatt. A TOP 4.3. esetén a városok körét a szakmai kritériumok hiányában nem tudjuk megnevezni. A BM által megküldött kimutatás szerint csak Pásztó és Bátorfyerenye lehet jogosult, a komplex programmal segítő járásszékhelyen – a vonatkozó jogszabály szerint - nincs szegregátum, vagy szegregációval veszélyeztetett városrész.
7.	Az intézkedésenként meghatározott forrás felhasználási módok kiválasztásának indoklása illeszkedik-e a megye célkitűzéseire?	RÉSZBEN	A megye fejlesztési koncepciója szerint a megyére jellemző aprófalvas településszerkezetnek köszönhetően egyes alacsony lélekszámú településeken az alapvető szolgáltatások nem, vagy csak korlátozottan érhetőek el. Emiatt a megye kiemelt stratégiai célja a Társadalmi felzárkózás elősegítése . A hátrányos-helyzetű szegénységben élő társadalmi csoportok integrációjához elengedhetetlen az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása az	NGM TTF	A lehatárolás hiányát a járások besorolása indokolja. Sajnos éppen a kistelepülések azok, amelyek – a jelenleg ismert szakmai kritériumok alapján – nem tudnak olyan méretű fejlesztést végrehajtani, ami támogatható (pl. ellátotti szám), ezért a TOP lehetőségeivel nem tudnak élni.

Megjegyzés [S1]: Felesleges a kitétel, mert a TOP kizárólag a városi jogállású településeken támogat szociális városrehabilitációt.

Sorszám	Szempont megnevezése	Igen/Nem/Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele <i>(amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)</i>
			alapszükségletek és szolgáltatások területén, melynek hiánya a hátrányok felerősödéséhez vezet. A fentiek alapján indokolt lenne a közszolgáltatások fejlesztésénél a megye hátrányos helyzetű és/vagy szolgáltatáshiányos térségeit, településeit földrajzi célterületként megjelölni.		

További fontos szakmai szempontok, amelyek figyelembevétele javasolt a prioritás kialakítása során:

TOP 4.1

A megye indikátorvállalásai az Excel táblában nem kerültek feltüntetésre.

TOP 4.2

Az indikátorvállalások nem kerültek kitöltésre a mellékletben. Kérjük a táblázat kitöltését.

A **TOP 4.3 és 5.2** intézkedés ütemezése esetében javasolt figyelembe venni az alábbiakat:

Szegregátumok esetében a TOP 4.3-as intézkedés infrastrukturális beavatkozásait legalább 1 évvel meg kell előznie az 5.2-es intézkedés ESZA elemeinek, ezért javasolt a kötelezettségvállalás időpontját 2015. 4. negyedévére, 2016. 1. negyedévére ütemezni az 5.2-es intézkedés esetében. A 4.3-as intézkedésnél pedig attól függően, hogy a szerződéskötést követő projektfejlesztési szakasszal (lehet fél-egy év is) hogyan kalkulálunk, érdemes a kötelezettségvállalás időpontját legalább negyed évvel az 5.2-es intézkedéshez képest hátrébb tolni. A projektek időtávja a 4.3-as intézkedés esetében 24-42 hónap, 5.2-es intézkedés esetében 42-60 hónap.

Veszélyeztetett területek esetében a TOP 4.3-as intézkedés infrastrukturális beavatkozásait legalább fél évvel meg kell előznie az 5.2-es intézkedés ESZA elemeinek, ezért javasolt a kötelezettségvállalás időpontját 2015. 4. negyedévére, 2016. 1. negyedévére ütemezni az 5.2-es intézkedés esetében. A 4.3-as intézkedésnél pedig attól függően, hogy a szerződéskötést követő projektfejlesztési szakasszal (lehet fél-egy év is) hogyan kalkulálunk, érdemes a kötelezettségvállalás időpontját legalább negyed évvel az 5.2-es intézkedéshez képest hátrébb tolni. A projektek időtávja a 4.3-as intézkedés esetében 24-36 hónap, 5.2-es intézkedés esetében 36-60 hónap.

5. prioritás

Sorszám	Szempont megnevezése	Igen/Nem/Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele <i>(amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)</i>
1.	Rögzítik-e az 5. prioritáshoz kapcsolódó forrásallokációt?	IGEN	Mindhárom vonatkozó intézkedéshez rögzítésre került forrás, mely a táblázatos állományban került csak	RFP IH	✓

Sorszám	Szempont megnevezése	Igen/Nem/Részben	Minősegbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele (amennyiben a minősegbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)
			rögzítésre.		
2.	Röviden bemutatják-e az eltérést az OP arányos felosztáshoz képest? Indokolják-e az eltéréseket?	NEM RELEVÁNS	Nem történt az OP arányos felosztáshoz képest elmozdulás.	RFP IH	✓
3.	A forrásallokációval arányos-e a megye által tett indikátorvállalás?	IGEN	A prioritás eredményességmérési keretbe tartozó indikátora hozza a forrásarányos célértéket. Kiemelendő ugyanakkor, hogy a vonatkozó táblázatból nem derül ki egyértelműen a megye által vállalni szándékozott célérték, csak a szöveges állomány figyelembe vételével következtethető ki a tervezői szándék. Ennek egyértelműsítése a végleges változat táblázatában elengedhetetlen.	RFP IH	✓
4.	Bemutatják-e a forrás felhasználási módokat? Kapcsolódik-e szöveges magyarázat, az egyes forrás felhasználási módokhoz?	NEM	A szöveges dokumentum forrásallokációra vonatkozó összefoglalója értelmében a megye minden prioritás minden intézkedésének teljes keretét az összes támogatásra jogosult szereplő számára elérhetővé kívánja tenni.	RFP IH	Módosítottuk.
5.	A megyei területfejlesztési koncepció és program szempontjából megfelelően	RÉSZBEN	A megye az indikátorok teljesíthetőségével és a felmerült igényekkel indokolja az általa javasolt, új	NGM TTF	✓

Sorszám	Szempontra megnevezése	Igen/Nem/Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele (amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)
	indokolt-e a megye által javasolt forrásallokáció, a forrásarányok esetleges eltolódása?		forrásallokációt. Javasoljuk azonban az indoklás bővebb kifejtését a megyei programban azonosított fejlesztési szükségletek alapján. Az ITP-ben nem szerepel érdemi indoklás arra nézve, hogy valóban reális, elfogadható-e a város számára a TOP belső arányait tükröző allokáció, illetve nincs utalás arra nézve sem, hogy a koncepció helyzetfeltáró részeiben azonosított szükségletek mekkora allokációt igényelnek. Ezen utalásokat pótolni szükséges. Az intézkedésben a megye által tervezett fejlesztések, elérendő célok rövid bemutatását szintén pótolni szükséges, mert érdemi információ hiányában nem megítélhető a megye forrás felhasználási szándékainak megalapozottsága.		
6.	A meghatározott forrás felhasználási módok illeszkednek-e az OFTK és a TOP területfejlesztési céljaihoz és szempontjaihoz?	NEM/RÉSZBEN	A foglalkoztatás ösztönzését szolgáló 5.1 intézkedés esetén – a megyén belüli területi különbségekre hivatkozva és a TOP által jelzett területi fókuszhoz megfelelően – javasolt a megye területén található hátrányos helyzetű térségek fejlesztéseinek preferálása (különösen a komplex programmal fejlesztendő járások esetében). Felhívjuk továbbá a figyelmet arra, hogy a társadalmi felzárkózást támogató ESZA források (5.2 és 5.3 intézkedések) felhasználásánál a TOP alapvetően a hátrányos helyzetű, térségekre, periférikus településekre vagy a leromlott városi környezetre kívánja helyezni a hangsúlyt.	NGM TTF	Minden járásunk hátrányos helyzetű.

Sorszám	Szempont megnevezése	Igen/Nem/Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatok	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele (amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)
7.	Az intézkedésenként meghatározott forrás felhasználási módok kiválasztásának indoklása illeszkedik-e a megye célkitűzéseire?	NEM/RÉSZBEN	A foglalkoztatás illetve és a helyi identitás növelése hangsúlyosan megjelenik a megyei programokban. Azonban itt is kiemelendő, hogy főként a társadalmi kohéziót szolgáló helyi fejlesztések esetén célszerű lehet a hátrányos helyzetű (különösen a komplex programmal fejlesztendő) járások, települések, illetve a leromlott városrészek kiemelt kezelése.	NGM TTF	Ld. 4.3. intézkedésnél.

További fontos szakmai szempontok, amelyek figyelembevétele javasolt a prioritás kialakítása során:

TOP 5.1

Az ITP Aktív, kreatív, együttműködő társadalom prioritása illeszkedik a TOP 5.1-es intézkedéshez. Az ITP szerint a gazdaságfejlesztés területén az együttműködésre kiváló lehetőséget jelent a megyei foglalkoztatási paktum, melyben a megyei jogú város is szerepet kell, hogy kapjon. Ezen platform keretében átfogóan láthatók, nyomon követhetők azok a gazdaságfejlesztési infrastrukturális beavatkozások, amelyekhez a paktumok keretében finanszírozott humán fejlesztések kiegészítő lehetőségeket kínálnak az azokat igénybe vevő, az oda betelepülő vállalkozások számára. Az üzleti infrastruktúrafejlesztéshez kapcsolódó olyan kiegészítő tevékenységek, mint a gazdaság-szervezés vagy foglalkoztatási stratégia készítése, a megyei jogú város területére is kiterjednek.

Javaslat: Az ITP végelegesítésekor a TOP 5.1 intézkedéshez kapcsolódóan kérjük, hogy legyen figyelemmel az alábbi kiemelt területekre.

- Az intézkedés közvetlen célja megyei és helyi, a lehető legszélesebb partnerségre építő, a munkaerőpiac keresleti oldalát támogató foglalkoztatási együttműködések (paktumok) és azok képzési és foglalkoztatási programjaik támogatása.
- Minden projektjavaslatnak kötelező tartalmaznia egy paktum (vagyis foglalkoztatási megállapodás létrehozatalára és működtetésére vonatkozó), valamint egy képzési és foglalkoztatási programrészt. Ennek megfelelően az érintett intézkedésekben önállóan nem nyújtható be pályázat csak foglalkoztatási megállapodás programrészt, vagy csak képzési és/vagy foglalkoztatási programrészt megvalósítására. Kiegészítő tevékenységek keretében lehetőség nyílik helyi termékmenedzsmenthez és befektetés-ösztönzéshez kapcsolódó tevékenységek ellátására is.
- Az intézkedések vonatkozásában kötelező kitérni az adott területi szinten a gyermek napközbeni ellátási szolgáltatásainak (helyzetelemzésben, stratégiában, megvalósításra kerülő akciótervben külön fejezetben taglalva) helyzetére, azzal, hogy a TOP TC8 ERFA forrásaiból (1. prioritás) fejlesztett új gyermekellátási kapacitások humán erőforrás szükségleteinek támogatására munkaerőpiaci szolgáltatások (képzési és foglalkoztatáshoz kapcsolódó támogatások) nyújthatóak a paktum keretein belül.
- A megyei gazdaság – és foglalkoztatás-fejlesztési paktumok kialakításával és működtetésével szemben elvárt a megyében ún. ernyőszerkezeti feladatok ellátása, a megye területén működő paktumok közötti koordináció, kapcsolattartás, valamint paktum-feladatok ellátása a megye azon területein, ahol helyi paktumok nem jönnek létre.

- A projekt összköltségének legalább 75 százalékát közvetlen munkaerőpiaci fejlesztést eredményező és a célcsoporthoz köthető tevékenységre kell fordítani, azzal, hogy a célcsoport esetében az egy főre jutó valamennyi szolgáltatás (beleértve a képzési, bér- és járulék-támogatást, utazási költségértéket, egyéb szolgáltatásokat, beruházások költségeit) összege nem haladhatja meg a 3.000.000 forintot.
- A program célcsoportjába kizárólag hátrányos helyzetű álláskereső személyek vonhatóak be.
- Megyei projektjavaslat esetében kizárólag a megyei önkormányzat jelölhető meg főkezdményezettként.

Nógrád esetében kis mérete és területi homogenitása miatt nincs területi fókusz.

Javaslat: A kiemelt fejlesztési célterületre allokált forrás mellett a megyei paktum számára tervezett keretet a kiemelt kedvezményezett csoportok kategóriába, míg a helyi paktumokra tervezett keretet a minden megyén belüli jogosult számára pályázható kategóriába kérjük tervezni. A megyei és a helyi szint előzetes forrásallokációját az alábbiakban javasolt meghatározni: megyei szint a keretösszeg 30%-a, helyi szint keretösszeg 70%-a.

Ütemezés: 2015-re 0,975 Mrd Ft, 2016-ra 0,488 Mrd Ft, 2017-re 0,976 Mrd Ft, 2018 0,732 Mrd Ft, 2019-re 0,244 Mrd Ft lett betervezve.

Javaslat: Kérjük a kötelezettségvállalásokat átütemezni a 2015-2018-közötti időszakra, úgy, hogy legalább a megyei paktum kerete 2015-re kerüljön betervezésre és a helyi paktumok kerete maximum 2-3 kötelezettségvállalási körben úgy kerüljön meghatározásra, hogy a 2018-as indikátor vállalások teljesíthetőek legyenek különös tekintettel a 3 éves projektmegvalósítási időszakra. A kötelezettségvállalási körökben természetesen több helyi paktum kerülhet támogatásra egy-egy kötelezettségvállalási körben. Fontos, hogy a megyei jogú város paktum ütemezése legyen összhangban a megyei paktum ütemezésével, így az ütemezés összeállításakor a megyei jogú várossal vegyék fel a kapcsolatot.

TOP 5.3

Az 5.3. intézkedés vonatkozásában javasoljuk, hogy az intézkedés keretében tett kötelezettségvállalást **legkorábban 2016 utolsó negyedévére** ütemezze a megye, valamint hogy számoljon hosszabb, **akár 60 hónapos kifizetésű projektekkel**, ugyanis – ahogy az az OP vonatkozó fejezetében is szerepel – az intézkedés keretében elérhető közösségfejlesztést az EFOP közösségfejlesztési programjában meghatározott módszertan szerint kell megvalósítani. Tekintettel arra, hogy a módszertan még kidolgozás alatt áll, valamint hogy nem csak a megvalósítás folyamatára, de a sikeres lebonyolítás minimális költség-szükségeire is javaslatot fog adni, a forrásmegosztás jelenlegi formájában nem megalapozott, átdolgozásra szorul.

4. Az ITP indikátorvállalásai

Sorszám	Szempon megnevezése	Igen/Nem /Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele (amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)
1.	Rögzítésre került-e az OP összes indikátorához való vmilyen szintű hozzájárulás?	IGEN	Egy kivétellel az összes OP output indikátor célértékéhez jelzésre került valamilyen mértékű hozzájárulás, a forrásarányos vállalástól való eltérés mindenhol jelezve van a táblázatos	RFP IH	✓

Sorszám	Szempont megnevezése	Igen/Nem/Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele (amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)
			mellékletben. A szöveges állomány tartalmaz rövid szöveges összefoglalást az eltérések okairól is.		

5. Az ITP ütemezése

Sorszám	Szempont megnevezése	Igen/Nem/Részben	Minőségbiztosítók észrevételei, javaslatai	Értékelő szervezet	Területi szereplő észrevétele (amennyiben a minőségbiztosító észrevételével nem ért egyet, indoklás szükséges)
1.	Rögzítésre került-e minden intézkedés esetében a forrás felhasználási módok szerinti ütemezés?	RÉSZBEN	Egyelőre intézkedés szintű ütemezést tartalmaz az ITP, amely a munka jelenlegi fázisában reális. Az táblázatos melléklet releváns táblája intézkedés szinten feltöltésre került. A szöveges állomány emellett összefoglaló áttekintést ad az ütemezés alapelveiről. A végleges változatban ugyanakkor a fejezetben szükséges lesz indokolni, hogy az adott intézkedés ütemezését miért az adott pillanatra tervezi a megye. A táblázat alján javasolt évenkénti kötelezettségvállalási összesítő sor beszúrása, illetve soronként intézkedés szintű összesítés is, hogy láthatóvá váljon, hogy az adott intézkedésen még van-e mozgástér.	RFP IH	Lapvédelem miatt nem tudjuk megcsinálni az összesítő sorokat, oszlopokat.

További szöveges megállapítások, amely a dokumentum véglegesítéséhez szükséges:

A Nógrád megye által készített 2.0 verziójú ITP dokumentum fejezetei leglényegesebb elemeiben megfelelnek a jelen munkafázisban elvárható készültségi szintnek, ugyanakkor bizonyos fejezetrészek még kidolgozatlanok. Fontos erőssége a dokumentumnak a célrendszer világos szemléltetése, valamint a forrásfelhasználás ütemezésének koherens összefoglalása. Szintén pozitívum, hogy a dokumentum a TOP összes output indikátorára megkísérel részvállalást tenni, és a forrásarányos értékektől való eltérést megkísérli hitelesen alátámasztani.

A dokumentum továbbfejlesztésének iránya elsősorban a bevezető rész minden részletre kiterjedő kimunkálása (jogsabályi környezet, partnerségi folyamat, egyeztetések, az indikátorszámok egyértelműsítése (a szöveges állománynak megfelelően kerüljön kitöltésre a táblázat is), valamint az ütemezés átgondolása lehet az egyes egyéb forrás-felhasználási módokra is figyelemmel.

Az ITP-ben meghatározott Területi Kiválasztási Kritériumrendszer illeszkedik a nemzeti szintű fejlesztéspolitika fő irányvonalaihoz és célkitűzéseibe. Az országos célokkal összhangban a megye hangsúlyt kíván fektetni a belső területi kiegyenlítődésre, a felzárkóztatásra is. A térségi szintű és a területi logikát figyelembe vevő tervezési folyamat rendszerszinten átgondolt voltára utal, hogy a területi kiválasztás egyik alapelve a hosszú távú megyei koncepcióhoz és megyei területfejlesztési programhoz való illeszkedés, ami a valós helyi, térségi igényekre történő reagálás egyik fő biztosítéka lehet.

Az ITP céljai megegyeznek a megyei területfejlesztési program célrendszerével. Ugyanakkor az egyes célkitűzéseknél a megyei területfejlesztési programban alkalmazott területi preferenciák sajnálatos módon már nem köszönnek vissza a célok elérést szolgáló fejlesztési források felhasználásnak meghatározása során.

A prioritásonkénti forrásallokáció többségében alkalmazkodik a megadott keretekhez. *Az intézkedésben a megye által tervezett fejlesztések, elérendő célok rövid bemutatását szintén pótolni szükséges, mert érdemi információ hiányában nem megítélhet a megye forrás felhasználási szándékainak megalapozottsága.*

A megye a keretösszeg szűkösségére hivatkozva egy prioritásnál sem jelöl speciális forrás felhasználási módot, földrajzi célterületet. Az OFTK és a TOP stratégiai célkitűzései ugyanakkor indokolnák területi specifikumok meghatározását, vagy hangsúlyosabb megjelenítését a gazdaságfejlesztés, a munkahelyteremtés tekintetében. Az 1.1 intézkedés esetében – a TOP által jelzett területi fókuszhoz megfelelően – javasolt a megye területén található hátrányos helyzetű térségek fejlesztéseinek preferálása (különösen a komplex programmal fejlesztendő járások esetében. Mivel a periférikus területek felzárkóztatása az ITP célrendszerében is megjelenik, javasolt a forrásfelhasználásban is preferálni a megye leszakadó területeit. A megyei területfejlesztési programban jelzett célkitűzésekhez igazodva a forrásfelhasználás fókuszálása érdekében javasolt a turisztikai fejlesztések mentén is területi szempontok meghatározása.

Az ITP véglegesítésénél megfontolásra javasolt a többi prioritásnál is a hátrányos helyzetű térségeket, hangsúlyosabbá tenni az 1., a 4., illetve 5. prioritásokban.

A minőségbiztosítást az NGM RFP IH és a TTF főosztálya közösen végezte

Budapest, 2015. április